

Kreatywna szkoła@i
to
twórczy uczeń

INTERNET I TECHNOLOGIE INFORMACYJNE W NAUCZANIU PRZEDMIOTOWYM

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CKPiDN
Mielec

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu

Spis treści

O CKPiDN.....	3
Wstęp.....	4
O projekcie „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń”.....	6
E-kształcenie - nowy sposób organizacji procesu dydaktycznego.....	8
Szkoły uczestniczące w projekcie	15
Szkoły podstawowe	18
Gimnazja.....	24
LiceaOgólnokształcące.....	28
Lokalny certyfikat e-nauczyciel.....	33
Raport z badań ewaluacyjnych w ramach projektu.....	38
Konferencje w projekcie	44
Krótki przewodnik po platformie Moodle.....	46
O e-edukacji w Berlinie.....	53
CKPiDN zwycięzcą ogólnopolskiego konkursu.....	54
Projekty (z)realizowane przez CKPiDN.....	57

Wydawca: Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu, tel. 17 788 51 94

Redakcja: Grzegorz Kruszyński

Druk: Grasp Sp. z o.o., Warszawa ul. Domaniewska 48, tel. 22 847 85 82

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu powstała

26 czerwca 2003 roku uchwałą Rady Powiatu Mieleckiego w wyniku połączenia dwóch placówek: Centrum Kształcenia Praktycznego, które istnieje od 1997 roku oraz nowo utworzonego Powiatowego Ośrodka Metodycznego.

Placówka wspiera mieleckie szkoły w organizacji specjalistycznego kształcenia zawodowego i pomaga nauczycielom w ich rozwoju zawodowym.

W swojej pracy Centrum dąży do utrzymania najwyższego poziomu działalności edukacyjnej, zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami uczniów, nauczycieli, zakładów pracy oraz bezrobotnych. Dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych organizowane są zajęcia praktyczne w nowoczesnych pracowniach specjalistycznych, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii kształcenia. Uznając, że nauczyciele mają do spełnienia kluczową rolę w budowaniu społeczeństwa wiedzy, wspierany jest ich rozwój zawodowy. Zwiększany jest dostęp do edukacji osób dorosłych przez organizację kursów dla pracowników zakładów pracy oraz osób bezrobotnych.

W strukturze CKPiDN działają także:

- Lokalna Akademia Cisco** - w wyniku porozumienia z Wydziałem Elektroniki i Technik Informatycznych Politechniki Warszawskiej
- Centrum Egzaminacyjne ECDL** - w wyniku porozumienia z Polskim Towarzystwem Informatycznym
- Regionalny Ośrodek Wspierania Egzaminów Zawodowych** - w wyniku porozumienia z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Krakowie.

Począwszy od r. szk. 2012/2013 CKPiDN wzbogaci się o 10 nowoczesnych laboratoriów, będących efektem realizacji projektu pt. **Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania (RCTNTW)**. Projekt jest finansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Powiat Mielecki.

CKPiDN aktywnie uczestniczyło w przygotowaniu, a następnie wdrożeniu w życie, koncepcji utworzenia w Mielcu **Zamiejscowego Oddziału Dydaktycznego Akademii Górniczo Hutniczej**. Dzięki temu nasze miasto znacząco podniosło poziom oferty edukacyjnej dla absolwentów szkół średnich.

CKPiDN jest także pomysłodawcą i organizatorem cieszącego się ogromnym zainteresowaniem **Festiwalu Nauki i Techniki**. Jego celem jest rozbudzenie zainteresowań technicznych oraz matematyczno-przyrodniczych wśród młodych (i nie tylko!) poprzez uczestnictwo w przemawiających do wyobraźni eksperymentach i pokazach oraz wykładach popularno-naukowych.

Działalność edukacyjną CKPiDN efektywnie wspierają **Polskie Zakłady Lotnicze A Sikorsky Company** poprzez m.in. nieodpłatne przekazywanie maszyn i urządzeń do szkoleń oraz **Kirchhoff Polska** organizując współpracę z niemieckim szkolnictwem zawodowym.

Wstęp

Publikacja, którą oddajemy w Państwa ręce, podsumowuje projekt: „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – technologie informacyjne i Internet w nauczaniu przedmiotowym”. Jego celem było przygotowanie nauczycieli do sprawnego posługiwania się technologią cyfrową, w tym wdrażania e-kształcenia (ang. *e-learning*) do praktyki szkolnej w ramach prowadzonych zajęć pozalekcyjnych.

Najlepiej o skali projektu świadczą liczby. W przeciągu dwóch lat wzięło w nim udział 16 szkół z powiatu mieleckiego, ponad 100 nauczycieli i ponad 1 600 uczniów. To nowatorskie przedsięwzięcie edukacyjne sprawiło nam niekłamaną satysfakcję, chociaż wymagało dużego wysiłku organizacyjnego i zaangażowania ze strony zespołu projektowego – pracowników CKPiDN.

Projekt spotkał się z bardzo przychylnymi recenzjami pracowników naukowych wyższych uczelni. Został także doceniony przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. Projekt miał zasadniczy wpływ na przyznanie CKPiDN pierwszego miejsca w ogólnopolskim konkursie „Nowoczesna szkoła – zostań ambasadorem kształcenia na odległość”.

Nasz innowacyjny w swoim charakterze projekt świetnie wpisuje się w rządowy program „Cyfrowej Szkoły”. Dotyczy on:

- rozwijania umiejętności nauczycieli w zakresie nauczania z wykorzystaniem TIK, a ponadto komunikowania się z uczniami i rodzicami oraz prowadzenia dokumentacji szkolnej z wykorzystaniem TIK (komponent e-nauczyciel);
- zapewnienia uczniom nowoczesnych pomocy dydaktycznych (komponent e-uczeń);
- uzupełnienia oferty publicznych elektronicznych zasobów edukacyjnych, w tym e-podręczników (komponent e-zasoby edukacyjne);
- zapewnienia szkołom niezbędnej infrastruktury w zakresie TIK, w szczególności nowoczesnych pomocy dydaktycznych (komponent e-szkoła).

Zapraszam do lektury przygotowanych dla Państwa materiałów.

Zdzisław Nowakowski

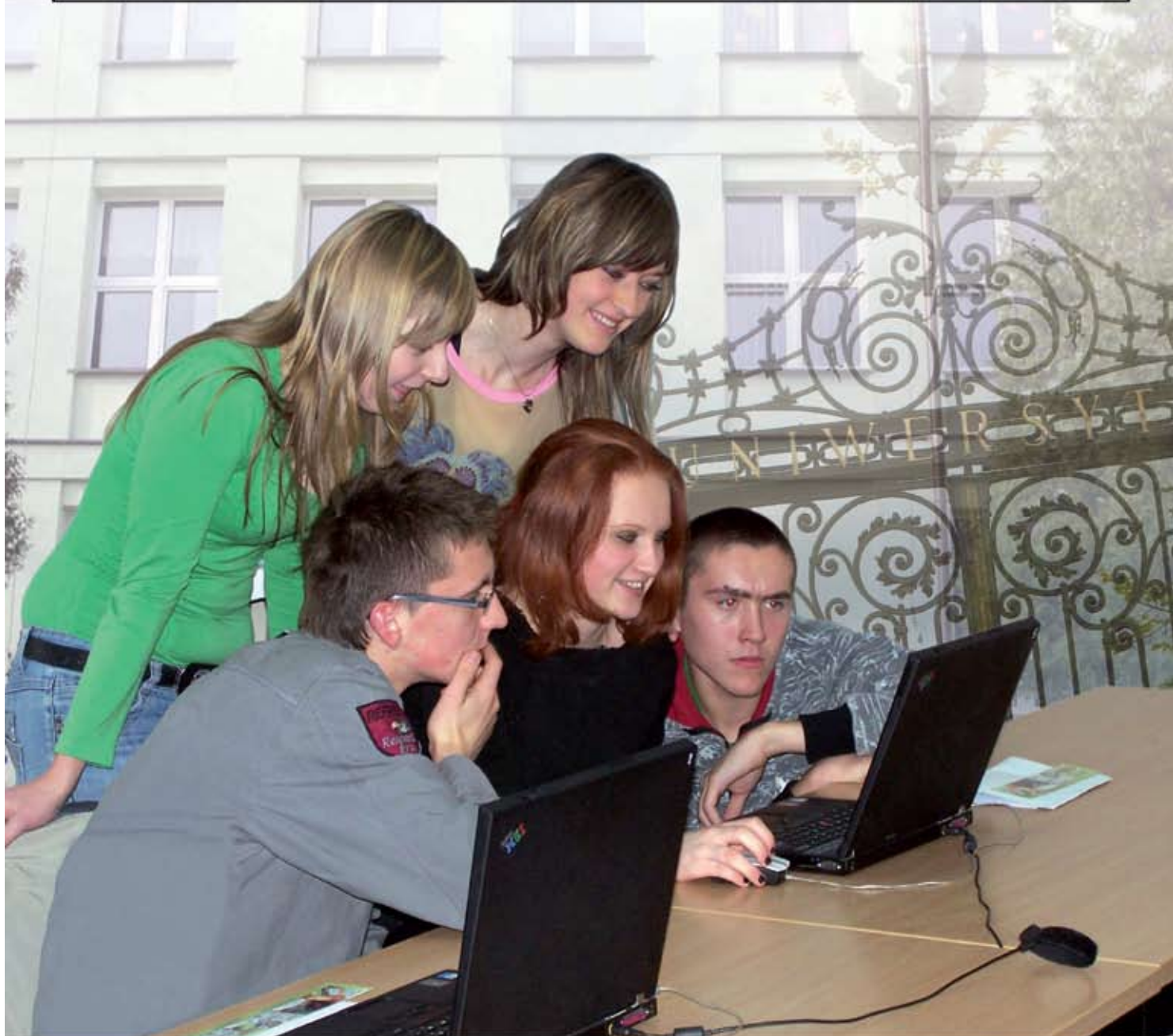
Dyrektor
Centrum Kształcenia Praktycznego
i Doskonalenia Nauczycieli
w Mielcu

Zdzisław Nowakowski

Kreatywna szkoła@
to
twórczy uczeń

Internet i technologie informacyjne w nauczaniu przedmiotowym

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu
tel./fax: 17 788-51-95, e-mail: kreatywna@ckp.edu.pl <http://www.ckp.edu.pl/kreatywna>

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

CKPiDN
Mielec

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego

0 projekcie

Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – technologie informacyjne i Internet w nauczaniu przedmiotowym

Projektodawca:

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu

Termin realizacji: listopad 2009-sierpień 2012

Projekt zakładał wdrażanie e-kształcenia do praktyki szkolnej, to jest do prowadzenia przez nauczycieli zajęć pozalekcyjnych z uczniami w szkole macierzystej – kółek zainteresowań lub zajęć wyrównawczych, przez cały rok szkolny 2010/2011 i 2011/2012 w systemie – 1 godzina zajęć tradycyjnych w klasie + 1 godzina zajęć on-line na platformie e-learningowej w każdym tygodniu nauki. Nauczyciele są autorami prowadzonych zajęć.

Finansowanie:

Europejski Fundusz Społeczny
Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Działanie 9.1

Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług świadczonych w systemie oświaty

Poddziałanie 9.1.2

Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych

Od lewej:

Paweł Kułaga - informatyk
Agnieszka Śliwińska - specjalista ds. finansowych
Anna Mikula - specjalista ds. realizacji projektu
Artur Bodziony - specjalista ds. e-learningu
Danuta Zdonek - koordynator projektu

Skala projektu:

- **16 szkół** (6 podstawowych, 6 gimnazjalnych i 4 licea ogólnokształcące)
- **ponad 100 nauczycieli** i ponad 100 kursów
- **ponad 1 600 uczniów**
- **14 700** zrealizowanych godzin, w tym połowa w formie on-line

Założenia projektu:

W wyniku rekrutacji wybrano 16 szkół z Powiatu Mieleckiego według następującego klucza: 6 szkół podstawowych, w tym 3 z terenów wiejskich; 6 gimnazjów, w tym 3 z terenów wiejskich i 4 licea ogólnokształcące.

Z zakwalifikowanych szkół, wsparciem zostało objętych około 150 nauczycieli (średnio 10 nauczycieli z każdej szkoły) oraz minimum 1200 uczniów (średnio 80 uczniów z każdej szkoły).

Na początku roku szkolnego 2010/2011 dyrektorzy szkół dokonali zapisu nowego zadania w Programie Rozwoju Szkoły (lub w innym dokumencie) dotyczącego wdrożenia nauczania mieszanego dla uczniów szczególnie uzdolnionych lub uczniów wymagających dodatkowego wsparcia.

Dla 150 nauczycieli zostało zorganizowane 60 godzinne szkolenie „Aspekty techniczne i metodyczne e-kształcenia” (w tym 30 godzin stacjonarnie oraz 30 godzin on-line). Celem szkolenia było podniesienie kompetencji informatycznych i metodycznych nauczycieli, niezbędnych w trakcie tworzenia e-kursów, zgodnych ze szkolnym zestawem programów nauczania. W trakcie szkolenia każdy z nauczycieli (w 2-osobowych grupach) przygotował 12-godzinny kurs w systemie mieszanym i na jego podstawie przeprowadził z uczniami „pilotażowe” zajęcia.

Po zakończeniu szkolenia, nauczyciele przygotowali „własne” e-kursy, umieszczając je na udostępnionej im

Kreatywna szkoła to tworzy uczeń

Internet i technologie informacyjne w nauczaniu przedmiotowym

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu
tel./fax: 17 788-51-95, e-mail: kreatywna@ckp.edu.pl http://www.ckp.edu.pl/kreatywna

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA AGENCJA WSPARCIA

Ciepły Mielcu

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓŁNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

platformie edukacyjnej Moodle, a następnie przeprowadzili w roku szkolnym 2010/2011 oraz 2011/2012 zajęcia pozalekcyjne dla około 1600 uczniów. W trakcie tworzenia kursów, nauczyciele otrzymywali wsparcie ze strony trenerów zatrudnionych w projekcie oraz doradców metodycznych. Został opracowany także specjalny szablon, który ułatwił nauczycielom przygotowanie materiałów źródłowych do e-kursu.

Wartością dodaną projektu będzie utworzenie ogólnodostępnych Powiatowych Otwartych Zasobów Edukacyjnych (POZE), na których zostaną zamieszczone wszystkie e-kursy, które powstały w trakcie projektu.

E-kształcenie

– nowy sposób organizacji procesu dydaktycznego

Od polskiej szkoły oczekuje się, aby nadążała za cywilizacyjnymi oraz technologicznymi zmianami. Jedną z nich może stać się upowszechnienie **e-kształcenia** (*e-learning*). **Jest to metoda prowadzenia procesu dydaktycznego w warunkach, gdy nauczyciele i uczniowie znajdują się w różnych miejscach, a do przekazywania informacji oraz komunikowania się, wykorzystywana jest technologia informacyjna oraz internet.** Nie dziwi zatem fakt, że szkolna sala lekcyjna przestała być jedynym miejscem, w którym uczeń zdobywa wiedzę. Coraz częściej sięga on po materiały dydaktyczne, które przyjmują formę dokumentów multimedialnych – dostępnych z dowolnego miejsca w dowolnym czasie. Chętnie dołącza także do społeczności internetowych, widząc w tym wiele wymiernych korzyści. Kanadyjski badacz internetu Don Tapscott w swojej książce *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia świat*¹ opisał przypadek Marka Zuckerberga – współzałożyciela największego na świecie serwisu społecznościowego **Facebook**. W 2004 roku, kiedy był on jeszcze studentem na Harvardzie, nie bardzo znajdował czas na przygotowywanie się do egzaminów. Bardziej pochłaniało go tworzenie specjalnego programu, który miał pomagać wymieniać się informacjami. Pomysł świetnie sprawdził się przed egzaminem z historii sztuki. Mark zrobił prostą stronę internetową i umieścił na niej ilustracje tych dzieł sztuki, które były przedmiotem egzaminu. Następnie zaprosił kolegów, by dzielili się swoją wiedzą i umieszczali je pod ilustracjami. W ciągu 24 godzin powstał pokaźny zasób przekraczający objętość podręczników akademickich na ten temat. Kolejnego dnia wykładowca uznał, że innowacyjny pomysł sprzyja nauce bardziej, niż bezmyślne wkuwanie i zaliczył wszystkim studentom egzamin z wynikiem celującym. Jak mówi Zuckerberg, ich profesor nie uważał tego za ściąganie, wprost przeciwnie – był „naprawdę zadowolony”, że studenci uczą się razem w tak pomysłowy sposób.

Na temat koniecznych zmian w edukacji wypowiedziała się Rada ds. Edukacji Informatycznej i Medialnej przy Ministrze Edukacji Narodowej w dokumencie strategicznym „**Kierunki działań w zakresie nauczania dzieci i młodzieży oraz funkcjonowania szkoły w społeczeństwie informacyjnym. Nowe technologie w edukacji**” [MEN 2010]², w którym wskazuje pięć priorytetów strategicznych:

1. **Personalizacja kształcenia**, polegająca na dostosowaniu i zapewnieniu treści, metod i form kształcenia do indywidualnych potrzeb i możliwości uczenia się.
2. **Kształcenie przez całe życie**, obejmujące kształcenie formalne (w szkołach i uczelniach wyższych), pozaformalne (ustawiczne) i nieformalne (samokształcenie) od najmłodszych po najstarsze lata, kształtujące wiedzę i umiejętności oraz zdolności twórcze i przystosowawcze, ważne w życiu osobistym, społecznym i zawodowym.
3. **Kształcenie i przygotowanie nauczycieli**, stanowiące niezbędny warunek powodzenia wszelkich inicjatyw adresowanych do szkół, w tym projektów

niejsze i bezpieczniejsze. Nie będziemy martwić się z powodu wirusów oraz konieczności aktualizacji programów. Jeśli ktoś z nas zgubi komputer, nie utraci żadnych danych, bo przecież fizycznie będą one przechowywane w **chmurze informacyjnej** (ang. *cloud computing*⁵), a nie na naszym komputerze. W tak rozumianej „wirtualności” zarówno nauczyciel, jak i uczeń będzie mógł stać się autorem nowych treści edukacyjnych, współtworzonych w technologii Web 2.0 [Nowakowski, 2009]⁶.

Powoli zaczynamy korzystać z „osobistych” urządzeń mobilnych, którymi są: laptopy (notebook, netbook), tablety, smartfony. Te wielofunkcyjne e-urządzenia (odpowiednio zaprogramowane oraz podłączone do „chmury”) stają się jednocześnie **e-podręcznikiem, e-notatnikiem, e-komunikatorem**.

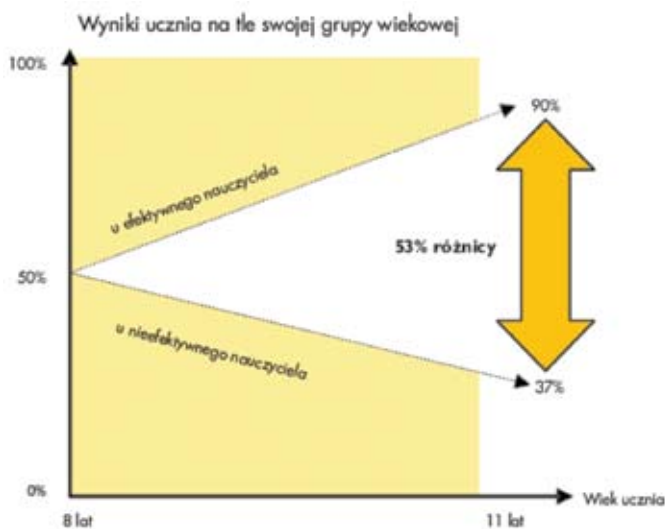
To między innymi na szkole i nauczycielach spoczywa obowiązek nadążania za zmianami technologicznymi w edukacji. Dlatego też coraz częściej szkoła (jako instytucja) jest określana mianem **e-szkoła**, aby podkreślić, że „wykorzystuje ona technologie informacyjne i komunikacyjne w procesie swojego rozwoju ku lepszemu, bardziej skutecznemu wypełnianiu swojej misji edukacyjnej, wychowawczej i społecznej” [Rada ds. Edukacji Informatycznej i Medialnej przy Ministrze Edukacji Narodowej, 2010].

Źródło: OFEK w Poznaniu

Jednak technologia, nawet ta najdoskonalsza, jak twierdzi Prof. Maciej Sysło z Uniwersytetu Wrocławskiego, „wymaga edukacyjnego wsparcia – sama wnosi bowiem nikłą edukacyjną wartość dodaną”. Za rozwojem technologii musi nadążać nauczyciel ze swoim przygotowaniem, ulec musi także zmianie organizacja kształcenia w szkole z systemu klasowo-lekcyjnego na **kształcenie w każdym miejscu i w każdym czasie** [Sysło, 2009]⁷. Obecnie jest to już technologicznie i organizacyjnie możliwe dzięki coraz bardziej popularnym platformom edukacyjnym, np. Moodle, Fronter. Nie zastąpią one jednak nigdy nauczyciela. Wskazują na to badania przeprowadzone w USA. Wykazały one, że podobnie uzdolnieni uczniowie po 3 latach nauki – jeden z nauczycielem świadczącym pracę wysokiej jakości, drugi z nauczycielem świadczącym pracę słabej jakości, osiągnęli diametralnie różniące rezultaty w nauce. Według zdecydowanej większości autorytetów w dziedzinie edukacji, wpływ jakości pracy nauczyciela na wyniki uczniów jest kluczowy – ważniejszy od wielkości klas, wyposażenia szkół, czy nakładów finansowych na edukację⁸.

Wszystko zaczyna się od świetnie prowadzonych lekcji. Przede wszystkim, najwcześniej jak jest to możliwe, nauczyciel musi rozbudzić zainteresowania uczniów. Dziecko, który przychodzi do szkoły, nie zawsze wie, do czego ma szczególne predyspozycje.

Zródło: Raport o Kapitale Intelktualnym Polski

Pokolenie sieci klientem e-szkoły

„Młodzież, która dorasta w symbiozie z wirtualnym światem, myśli i postępuje inaczej niż poprzednie pokolenie” [Nikodemka, 2010]⁹. Nie jest to oczywiście odkrywcze stwierdzenie. Przecież zawsze każde kolejne pokolenie myślało i postępowało inaczej. Teraz jednak tempo przemian cywilizacyjnych jest tak duże, że warto zapytać, jak bardzo różni się postrzeganie rzeczywistości przez dorosłych (nauczycieli) oraz dzieci i młodzież (uczniów)? Jak wynika z badań przeprowadzonych przez Ośrodek Badań Młodzieży Uniwersytetu Warszawskiego, młodzież najczęściej informacji na interesujące ją tematy poszukuje w Internecie (77%),

nieco rzadziej w prasie/książkach (63%), telewizji (60%) oraz u kolegów (60%). Zaskakuje natomiast „utrata monopolu na przewodnictwo życiowe” przez rodziców (35%) oraz nauczycieli (19%) [Fatyga, 2005, s.133, wykres 67]¹⁰.

Zwraca na to uwagę także Prof. Stanisław Dylak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu. „Istnieje dziś wiele nowych, alternatywnych źródeł wartości, wiedzy, ideałów, a dla większości uczniów szkoła nie jest już najważniejszym z nich. Młodzi ludzie, jako klienci szkoły, ulegli pod wpływem elektronicznych technologii głębokim przemianom – zmieniły się nawet ich mózgi decydujące o funkcjonowaniu w świecie” [Dylak, 2009]¹¹.

O ile starsze pokolenie nadal preferuje tradycyjną książkę, o tyle młodsza część społeczeństwa po interesujące informacje sięga do Internetu. W trakcie prac w 2008 roku nad rządową Strategią Społeczeństwa Informatycznego do 2013 roku¹² pytano „internautów”, do czego wykorzystują Internet. Przede wszystkim do wysyłania i otrzymywania poczty elektronicznej (92% badanych), rozmawiania za pośrednictwem komunikatorów (78%), korzystania z usług bankowych (66%) oraz szukania informacji potrzebnej w pracy i w nauce (64%). Za bardzo ważne uznano dostęp za pośrednictwem Internetu do wiedzy fachowej, w tym podręczników w wersji elektronicznej – nawet jeśli te materiały nie są najwyższej jakości merytorycznej.

Zródło: MSWiA

Faktem zatem stały się nieformalne narodziny „Pokolenia Sieci” (ang. *Net Generation*), dla którego naturalnym środowiskiem życia stał się komputer i Internet [Tapscott, 1998]¹³. „Tapscott przekonuje, że innowacyjność to naturalny stan mentalny dzieci sieci [...]. Ceni ona sobie szybkość, lubi rozwiązywać problemy metodą współpracy, pragnie, by praca była częścią zabawy. Wartością nadrzędną jest wolność, którą daje przestrzeń Internetu. To ona także zapewnia kontrolę nad światem – dzieci sieci nie są biernymi konsumentami, lecz prosumentami – aktywnie współtworzą produkty i usługi, tak by optymalnie pasowały do osobistych gustów, i nie rozumieją, jak rodzice mogą pochłaniać zuniformizowaną, przeżytą papkę dostarczaną przez medialne korporacje”. [...] Sieciaki lepiej niż dorośli rozumieją, że rzeczywistość, do jakiej przygotowuje ich szkoła, dawno już nie istnieje, że większość zawodów, o jakich marzą dla swoich pociech rodzice, nie będzie istnieć za dziesięć lat, a w ich miejsce pojawią się profesje, których nazw dziś jeszcze nie znamy” [Bendyk, 2009]¹⁴.

Podobne, chociaż dosyć jednostronnie, formułuje pogląd na temat młodego pokolenia Prof. Bohdan Chwedeńczuk z Uniwersytetu Warszawskiego: „zamiast włączać młodym ludziom do głowy masę bezużytecznych informacji, powinno się pobudzać ciekawość świata, uczyć ich elastyczności intelektualnej, zdolności odróżniania blagi od prawdy, a przede wszystkim tego, w jaki sposób zdobywać potrzebną wiedzę i jak przystosowywać się do rzeczywistości. Absolwent tak pomyślanej szkoły poradzi sobie w każdych warunkach, będzie bowiem potrafił skutecznie działać i osiągać zmierzone cel” [Stawiński, 2010]¹⁵. Aby właściwie zrozumieć te słowa, dodajmy, że nie da się kształtować własnych poglądów, rozumienia świata i otaczającej nas rzeczywistości bez znajomości podstawowych faktów, czytania i mimo wszystko posiadania „masy informacji” – oby oczywiście była ona użyteczna. Chyba jednak nie możemy do końca ulegać spojrzeniu kogoś, kto zna te fakty i próbuje przekonać innych, że ich nie potrzebuje. Powinniśmy raczej mówić o bardziej zrównoważonym rozwoju młodego człowieka – ważna jest zarówno wiedza, umiejętności i cały czas obecna w tych rozważaniach kreatywność.

Dlatego pozytywnie w tym kontekście prezentuje się ta grupa nauczycieli, która rozumie, że sukces polskiej szkoły polega przede wszystkim na współdziałaniu z pokoleniem cyfrowym w realizacji ich życiowych aspiracji. Kreatywni „nauczyciele [...] wymieniają się doświadczeniami, materiałami i szukają kolejnych propozycji. Nie udają, że wszystko wiedzą. Rozumieją, że uczniowie poszukują informacji w sieci, a nie w szkole” [Kołodziejczyk, 2009]¹⁶. Tych nauczycieli na pewno ominie **psychologiczny wstrząs**, o którym amerykański pisarz i futurolog Alvin Toffler w książce „Szok przyszłości” pisze: „Gwałtowny rozwój cywilizacji i technik wywołuje w ustabilizowanych społeczeństwach psychologiczny wstrząs. Szok przyszłości zaskakuje tych, którzy – przygotowani na przyjęcie nowych

symboli kulturowych – z dnia na dzień muszą pozbyć się wszystkiego, do czego zdążyli się już przyzwyczaić” [Tofler, 1970]¹⁷. Dlatego nie sposób nie zgodzić się z opinią (jeśli nawet brzmi kontrowersyjnie) Prof. Wojciecha Cellarego z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, który uważa, że „nową zasadę kształcenia można ująć w trzech wezwaniach: *naucz się – oducz się – naucz się nowego! W konsekwencji, szkoła powinna też uczyć swoich uczniów, jak oduczać się przestarzałej wiedzy wbrew wrodzonemu konserwatywizmowi*” [Cellary, 2009]¹⁸.

Współczesna szkoła powinna stać się **szkołą kreatywną**, przygotowującą młodych ludzi do życia i pracy w **społeczeństwie wiedzy**, w warunkach globalizacji i powszechnych zastosowań technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Aby tak się stało, wszyscy musimy tę szkołę zmieniać. Musimy nauczyć dzieci i młodzież łączyć sprzeczne na pozór tendencje: pamięć o tradycji i propagowanie nowoczesności. Sukces pewnie polegał będzie na wzajemnym wzmacnianiu się obu tendencji, mądrym wykorzystaniu jednej, by promować drugą, bo jak pisał C.K. Norwid – „*aby drogę poznać przyszlą – trzeba-ć [...] pomnieć skąd się przyszło*”.

TIK w nauczaniu przedmiotowym

Realizowany przez Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczyciel w Mielcu w latach 2010-2012 projekt „**Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – technologie informacyjne i Internet w nauczaniu przedmiotowym**” stanowił ważny przyczynek w unowocześnieniu lokalnego systemu kształcenia. Dotyczył on upowszechnienia w szkołach Powiatu Mieckiego nowej metody nauczania/uczenia się, określanej jako **e-kształcenie**.

„*Metody nauczania, których wspólną cechą jest wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, stanowią podstawy e-kształcenia (ang. e-learning) i służą do poprawy jakości kształcenia dzięki m.in. asynchronicznej komunikacji i współpracy nauczycieli i uczących się oraz ułatwieniu i zwiększeniu dostępu do materiałów i usług edukacyjnych*” [Sysło, 2009]¹⁹. W praktyce e-kształcenie integruje się z nauczaniem prowadzonym w sposób tradycyjny, przyjmując formę **nauczania mieszanego** (ang. *blended-learning*).

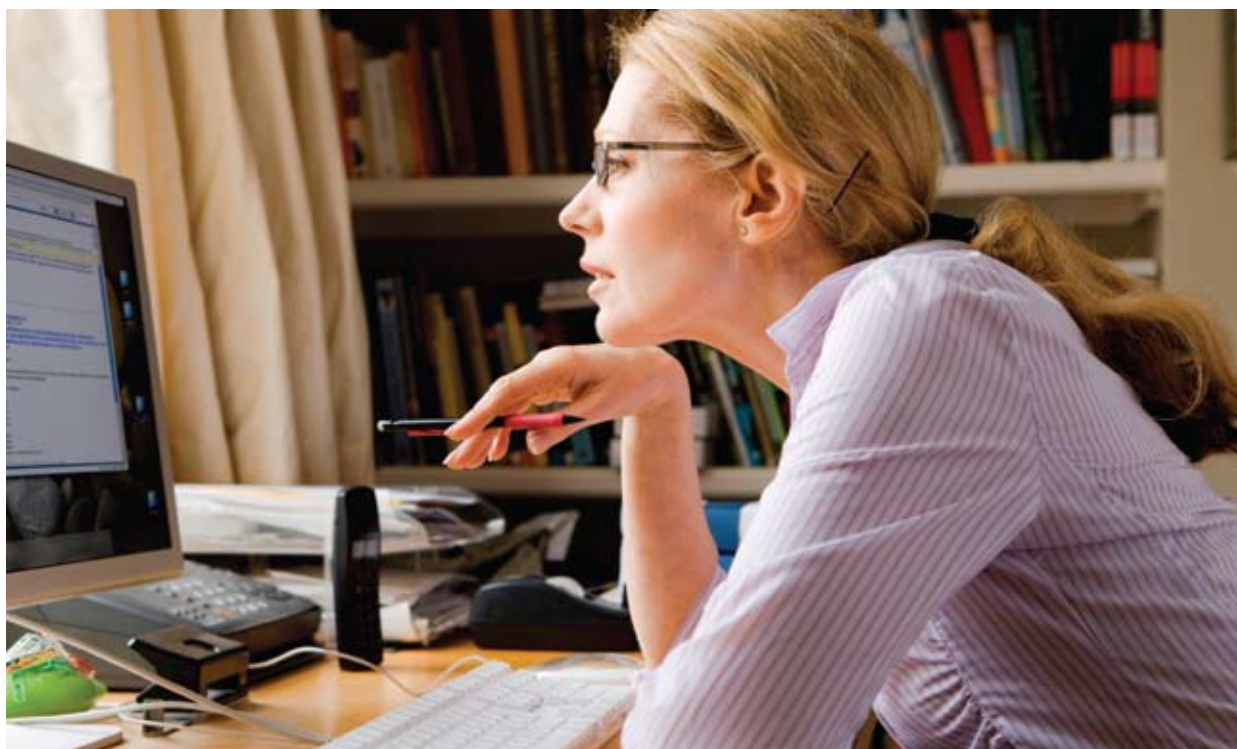
Można mówić o kilku podstawowych warunkach skutecznej organizacji e-kształcenia. Osobiste doświad-

czenia osób korzystających z niego nauczycieli wskazują na cztery podstawowe elementy²⁰:

1. **Infrastruktura teleinformatyczna** zapewniająca właściwy komfort pracy – szybkość i niezawodność połączeń, bezpieczeństwo danych. Wierzę w to, że w najbliższej perspektywie czasowej przepustowość łącz internetowych będzie systematycznie wzrastać, a cena tej usługi systematycznie maleć.
2. **Wartościowe materiały dydaktyczne**, których opracowanie wymaga szczególnie dużo wysiłku. Mam nadzieję, że już niebawem skarbnicą e-materiałów stanie się Internetowe Centrum Zasobów Edukacyjnych MEN – portal **scholaris.pl** (<http://www.scholaris.pl>). Tymczasem polecam szczególnie uważnie niedostępny jeszcze w polskiej wersji językowej portal <http://skooool.com>, gdzie wśród wielu wartościowych materiałów dydaktycznych znajdują chociażby interesujący materiał „Earth and Beyond” (<http://e-learningfoundation.skooool.co.uk/poster.aspx>). Jest to wyśmienity przykład, jak powinna wyglądać lekcja multimedialna. Takich przykładów w internecie jest oczywiście bardzo wiele. Koniecznie jednak powinniśmy sprawdzić, na jakich warunkach możemy z nich korzystać. Bardzo często jest to licencja Creative Commons²¹, która w najogólniejszym zarysie pozwala twórcom zachować ich własne prawa i jednocześnie dzielić się swoją twórczością z innymi.
3. **Platforma edukacyjna** zapewniająca organizację i zarządzanie indywidualnym oraz zespołowym procesem uczenia się. W warunkach szkolnych dużą popularność zyskała darmowa platforma **Moodle**. Dobrym przykładem jest tutaj **Centrum e-learningu AGH** (<http://www.cel.agh.edu.pl>), które wspiera szkoły w prowadzeniu e-kształcenia. Ponadto współtworzy „Rok Zerowy” stanowiący cykl kursów dokształcających z matematyki, fizyki i chemii dla maturzystów, propaguje system e-Portfolio, czyli elektroniczny system pozwalający uczniowi (ale także nauczycielowi) tworzyć i zarządzać cyfrowym zbiorem obiektów, które prezentują jego kompetencje i umiejętności.
4. **Przekonanie o korzyściach wynikających ze stosowania tej metody organizacji zajęć**. Prowadzone przez Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu badania w ra-

mach organizowanych kursów przygotowujących nauczycieli do wdrażania e-kształcenia, wskazują na kilka barier. Przede wszystkim jest to obawa, czy nauczyciel „poradzi sobie z nowym narzędziem, jakim jest platforma edukacyjna”, a także czy „poradzi sobie ze stresem, że uczeń może wiedzieć więcej”. Życie jednak pokazuje, że aby przezwyciężyć lęki i obawy, należy wykonać ten „pierwszy krok”, o którym jeden z uczestników napisał: „*Sądzę, że najważniejsze, to oswoić się z e-nauczaniem, zdać sobie sprawę, że tylko ćwiczenie czyni mistrza. Możliwa praca w pokonywaniu problemów, z administrowaniem platformą i samym internetem jest nie*

do uniknięcia. Samo nic się nie zrobi [...]. Dobrze opanować procedury, przeżyć trochę e-wzlotów, e-zachwyków, i e-upadków i może być tylko lepiej”. Ale była również i taka, niezmiernie budująca odpowiedź, która pokazała, jak bardzo e-kurs zmienił pogląd nauczyciela na temat internetu: „*Wcześniej nie wiedziałam, że w internecie jest tak wiele materiałów, z których mogę skorzystać na lekcji. Teraz po roku trwania projektu, kiedy nauczyłam się tworzyć własne, na razie, bardzo proste materiały na platformie, kiedy wykorzystuję je na lekcji, nie wyobrażam sobie, że w przyszłości nie miałabym takiej możliwości*”.

Podsumowanie

Platformy elektroniczne staną się niebawem podstawowym narzędziem do organizowania i zarządzania indywidualnym procesem uczenia się. Wyróżnikami docelowych rozwiązań będą następujące cechy platform:

- **Indywidualizacja** przejawiająca się m.in. w możliwości kontrolowania przez uczniów własnych osiągnięć, a w przypadku nauczycieli posiadania własnego obszaru z zasobami.
- **Społecznościowy charakter** czyli platforma jako przestrzeń do spotkań.
- **Interaktywność** przejawiająca się m.in. w możliwości wpływania na kształt (zawartość) platformy.
- **Wspieranie regularnych zajęć z uczniami**, w tym z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

E-kształcenie niesie ze sobą jeszcze jedną ważną zaletę. Już po pierwszych próbach zauważymy, że jest ono nakierowane na aktywne uczenie się. Takie też jest główne przesłanie **konstruktivistycznej** teorii uczenia się. Spędzając czas nad zadaniem (problemem), pobierając dodatkowe materiały z platformy oraz internetu, uczestnicząc w forach dyskusyjnych, uczeń coraz bardziej zaczyna sprawować kontrolę nad własnym uczeniem się. Z kolei nauczyciel przejmuje rolę organizatora procesu dydaktycznego przez podsyćanie naturalnej ciekawości, zachęcanie do poszukiwań i zadawanie pytań, pozostawianie czasu na znalezienie odpowiedzi i wreszcie pomaganie.

Przekonywująco brzmi tutaj pogląd Prof. Janusza Morbitzera z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, który twierdzi, że „przekształcenie szkoły ze środowiska nauczania w środowisko uczenia się jest ściśle związane

z przyspieszoną ewolucją roli nauczyciela, który z głównego źródła wiedzy i „mędrca na katedrze” musi stać się stojącym z boku doradcą ucznia, jego naukowym opiekunem, wspierającym ucznia w rozwoju intelektualnym”²².

Zacytujmy jeszcze za Albertem Einsteinem: „Nigdy niczego nie nauczyłem moich studentów. Tworzę im jedynie warunki, w których mogą się uczyć”. Nie traktujmy jednak słów uczonego, jako przyzwolenia na zwolnienie siebie z... nauczania uczniów, ponieważ według zdecydowanej większości autorzytetów w dziedzinie edukacji wpływ jakości pracy nauczyciela na wyniki uczniów jest kluczowy. „Komputer nie jest w stanie myśleć jak człowiek, ani odczytywać emocji. Dlatego też będą działać szkoły w swojej tradycyjnej formie, bo kontakt z nauczycielem jest nie podrobienia”²³, powiedział w 2009 roku Steve Wozniak, współzałożyciel Apple Computer.

Przypisy

- 1 Don Tapscot: *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia świat*. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010.
- 2 <http://mmsyslo.pl/Edukacja/Dokumenty/Nowe-technologie-w-edukacji> [dostęp 09.06.2012].
- 3 Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół [Dz.U. 2009, Nr 4, poz. 17].
- 4 Slajd pochodzi z prezentacji firmy Intel na spotkaniu z radą ds. Edukacji Informatycznej i Medialnej w dniu 3.12.2009 r. w MEN.
- 5 http://pl.wikipedia.org/wiki/Cloud_computing [dostęp 09.06.2012].
- 6 Nowakowski Z. *Technologia informacyjna w Internecie*, WSiP, Warszawa 2009 oraz <http://ti-a.wsip.pl> [dostęp 09.06.2012].
- 7 Sysło M. *Szkoła w okowach zmieniającej się technologii – recepta na wytrwanie*, <http://ckp.edu.pl/konferencja/prezentacje.html> [dostęp 09.06.2012].
- 8 *Raport o Kapitale Intelektualnym Polski – 2008*, <http://www.slideshare.net/Polska2030/raport-o-kapitale-intelektualnym-polski/> [dostęp 09.06.2012].
- 9 Nikodemka J. <http://www.focus.pl/cywilizacja/zobacz/publikacje/imozi-w-e-szkole/> [dostęp 09.06.2012].
- 10 Fatyga B. [red.]: *Biała księga młodzieży polskiej. Dwie prawdy o aktywności*. [MEN, Warszawa 2005].
- 11 Dylak S. *Nauczyciel wobec uczniowskiego uwikłania w sieci*, <http://ckp.edu.pl/konferencja/prezentacje.html> [dostęp 09.06.2012].
- 12 *Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego do roku 2013*, <http://www.msw.gov.pl/portal/SZS/495/6271/> [dostęp 09.06.2012].
- 13 *Book Review of Don Tapscott's Growing Up Digital—The Rise of the Net Generation*. <http://www.osra.org/itlpj/sheets.pdf> [dostęp 09.06.2012].
- 14 Bendyk E. *Sieciaki*. <http://www.polityka.pl/sieciaki/Lead33,936,278207,18> [dostęp 09.06.2012].
- 15 Stawiński T <http://spoleczenstwo.newsweek.pl/doktor-judym-musi-odejsc,51812,1,1.html> [dostęp 09.06.2012].
- 16 Kołodziejczyk W. *Don Tapscott i autorzy raportu „Digital Youth Research” dla edukacji*. <http://edukacjaprzyszlosci.blogspot.com/2009/01/don-tapscott-i-autorzy-raportu-digital.html> [dostęp 09.06.2012].
- 17 Tofler A. *Szok przyszłości*. Kurpisz, Poznań 2007. Wydanie w oryginale *Future Shock*, 1970.
- 18 Cellary W. *Kształcenie na potrzeby gospodarki opartej na wiedzy*. Konferencja „Budowanie szkolnej społeczności uczącej się”, CKPiDN, Mielec, 7.09.2009, <http://ckp.edu.pl/konferencja/prezentacje.html> [dostęp 09.06.2012].
- 19 Sysło M. *E-Learning w szkole*, http://www.e-mentor.edu.pl/artukul_v2.php?numer=28&id=611 [dostęp 09.06.2012].
- 20 Nowakowski Z. *Nowoczesna szkoła – e-szkoła. O zaletach e-learningu*, Miesięcznik Dyrektora Szkoły, maj 2011/ Nr 5 (028).
- 21 <http://creativecommons.pl> [dostęp 09.06.2011].
- 22 Janusz Morbitzer, *Szkoła w pułapce Internetu*. 20. Jubileuszowe Sympozjum Naukowe „Człowiek, Media, Edukacja”, UP im. KEN w Krakowie, Kraków 2010, s.185-194.
- 23 Mroczek M. *Steve Wozniak: Komputer nie zastąpi człowieka*, <http://biznes.onet.pl/komputer-nie-zastapi-czlowieka-,18568,3041737,1,news-detaj> [dostęp 09.06.2012].

Szkoły uczestniczące w projekcie

Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z poszczególnych szkół

LICZBY

SZKOŁA	2010/2011		2011/2012	
	NAUCZYCIELE	UCZNIOWIE	NAUCZYCIELE	UCZNIOWIE
SP nr 11 w Mielcu	6	58	7	45
SP nr 3 w Mielcu	8	67	6	29
SP w Glinach Małych	7	42	7	18
Sp w Tuszowie Narodowym	7	52	7	34
SP w Borowej	8	67	8	33
SP w Podleszanach	7	49	7	34
Gim w Radomyślu Wielkim	8	71	8	67
Gim w Przecławiu	10	85	10	77
Gim nr 1 w Mielcu	7	53	4	24
Gim w Padwi Narodowej	2	19	2	13
Gim w Tuszowie Narodowym	14	113	14	65
Gim w Pławie	4	28	4	39
II LO w Mielcu	2	28	2	27
I LO w Mielcu	4	36	4	29
III LO w Mielcu	5	32	5	34
IV LO w Mielcu	9	53	6	24
	108	853	101	592

tabela
kreatywna szkoła

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Wojska Polskiego w Mielcu

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Wojska Polskiego, ul. Żeromskiego 30, 39-300 Mielec,
tel./fax: 17 788 59 19 tel./fax: 17 788 59 20 e-mail: sp3@miasto.mielec.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
j. polski	Małgorzata Boraczyńska	Zajęcia pozalekcyjne rozszerzające wiadomości z języka polskiego dla uczniów klas IV-VI
religia	Ewa Głowacka-Balon	Zajęcia pozalekcyjne z religii dla klas IV
j. angielski	Aleksandra Grzelak	Zajęcia pozalekcyjne z języka angielskiego „Amazing World of English”
edukacja wczesnoszkolna	Małgorzata Kolisz	Zajęcia pozalekcyjne - kółko europejskie
edukacja wczesnoszkolna	Teresa Kusak	Zajęcia pozalekcyjne z kształcenia zintegrowanego
plastyka	Mariola Słaba	Zajęcia pozalekcyjne z plastyki
informatyka	Marian Switek	Zajęcia pozalekcyjne z informatyki
edukacja wczesnoszkolna	Lidia Tylutki	Zajęcia pozalekcyjne z edukacji wczesnoszkolnej

Szkoła Podstawowa nr 11 im. Jana Pawła II w Mielcu

Szkoła Podstawowa nr 11 im. Jana Pawła II, ul. Warneńczyka 2, 39-300 Mielec,
tel.: 17 5825308 fax: 17 5825308

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
j. angielski	Elżbieta Głuchowska	English is cool!
matematyka	Anna Górka	Matematyka jest spoko - kółko matematyczne dla klas VI
matematyka	Teresa Hawron	Kółko matematyczne kl.5
j. angielski	Jadwiga Gładysz	Great Britain and English-speaking countries
matematyka	Anna Ptak	Kółko matematyczne klas 4 „Matematyka”
j. angielski	Iwona Lubarda	Great Britain and English-speaking countries
j. polski	Magdalena Rumak-Markowska	Słowa zwykłe i niezwykłe

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Borowej

Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Borowej, 39-305 Borowa 248
tel. 175815594 e-mail: sborowa@gmail.com

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
przyroda	Jolanta Kapała	Jestem odpowiedzialny za siebie i za środowisko w którym żyję - zajęcia pozalekcyjne z przyrody
matematyka	Iwona Maziarz	Matematyka
przyroda	Alicja Mazur	Nauczanie zintegrowanie
matematyka	Lucyna Skop	Ułamki zwykłe i dziesiętne
j. polski	Lucyna Wal	Bogowie i herosi greckiego Olimpu
j. polski	Joanna Gil	Język polski
j. polski	Elżbieta Wieczerek	W krainie baśni

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki Glinach Małych

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Glinach Małych, 39-305 Gliny Małe 99,
tel.: 17 581 55 88 e-mail: gmszkola@poczta.onet.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
edukacja wczesnoszkolna	Beata Borek-Gawżyńska	Polska nasza ojczyzna - wędrowki po kraju (nauczanie zintegrowane)
j. polski	Agnieszka Borowiec	Język polski
przyroda	Joanna Naprawa	Osobliwości przyrodnicze i turystyczne krajobrazów Polski
edukacja wczesnoszkolna	Ewa Pietruszka	Mali odkrywcy
edukacja wczesnoszkolna	Bogumiła Posłuszny	Piękna nasza Polska cała (nauczanie zintegrowane)
matematyka	Danuta Żelazko	Matematyczna powtórka przed sprawdzianem po szkole podstawowej
wychowanie do życia w rodzinie	Ewelina Wiącek-Sasor	Jestem dobrym człowiekiem (umiejętności społeczne i obywatelskie)

Szkoła Podstawowa im. Gen. Władysława Sikorskiego w Tuszowie Narodowym

Szkoła Podstawowa im. Gen. Władysława Sikorskiego w Tuszowie Narodowym, 39-332 Tuszów Narodowy 218,
tel. 17 7743748 e-mail: sptuszow@wp.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
technika	Anna Leśniak	Karta rowerowa
przyroda	Renata Kotula	Tuszów Narodowy i okolice. Zajęcia dodatkowe z edukacji przyrodniczej
edukacja wczesnoszkolna	Lucyna Maziarz	Polska moja Ojczyzna
j. polski	Małgorzata Wieczerek	Opowiadamy i opisujemy
przyroda	Grażyna Zalewska -Vizauer	Mój spacer tuszowskimi ścieżkami-zajęcia pozalekcyjne z przyrody
matematyka	Agata Zielińska	„Z matematyką za pan brat”

Szkoła Podstawowa w Podleszanach

Szkoła Podstawowa w Podleszanach, 39-300 Podleszany 127,
tel./fax: 17 5812570 e-mail: sppodleszany@o2.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
edukacja wczesnoszkolna	Halina Cygan	Każda pora roku ma swój urok
historia	Bogusław Czarny	Historia
religia	Renata Wójcik	Religia
przyroda	Barbara Kawalec	Matematyka i przyroda
j. polski	Marcin Michalik	Tajemnice języka
edukacja wczesnoszkolna	Danuta Witek	Co wiem o kraju, w którym mieszkam?

Gimnazjum nr 1 w Mielcu

Gimnazjum nr 1 w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Biernackiego 6,
tel. 17 5862714 e-mail: gim1@edu.ptc.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
geografia	Anna Gonet	Geografia
j. polski	Małgorzata Jaśkiewicz	Język polski
j. niemiecki	Anna Małodzińska- -Witwicka	Kółko z języka niemieckiego
fizyka	Wojciech Snopkowski	Fizyka
matematyka	Agnieszka Wrońska	Matematyka
j. angielski	Bernadetta Szatkowska	Zajęcia wyrównawcze z języka angielskiego
j. polski	Małgorzata Wesołowska	Język polski

Gimnazjum w Przecławiu

Gimnazjum w Przecławiu, 39-320 Przecław, ul. Zielona 39a,
tel./fax: 17 7747316 e-mail: sekretariat@zsprzeclaw.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
j. polski	Elżbieta Bała	Wokół Kamieni na szaniec Aleksandra Kamińskiego
biologia	Maria Dragan-Michalak	Różnorodność organizmów
matematyka	Grażyna Gurbiel	Kurs utrwalający z matematyki
j. angielski	Krystyna Haracz -Jędrzejowska	Kultura krajów obszaru anglojęzycznego
j. angielski	Barbara Kapusta	Kultura krajów obszaru anglojęzycznego
j. niemiecki	Łukasz Kopacz	Deutsch
matematyka	Alfreda Należna	Wyrażenia algebraiczne i ich zastosowanie
matematyka	Aleksandra Trznadel	Wyrażenia algebraiczne i ich zastosowanie
j. angielski	Anna Turkosz	Kultura Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych
matematyka	Edyta Zatorska	Kurs utrwalający z matematyki

Publiczne Gimnazjum w Pławie im. Wincentego Witosa

Publiczne Gimnazjum im. Wincentego Witosa w Pławie, 39-305 Borowa, Pławo 73 A,
tel./ fax: 17 5815357 e-mail: gim_plawo@poczta.onet.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
j. polski	Teresa Czerwiec	Naród żyje, dopóki język jego żyje - kurs z języka polskiego dla uczniów gimnazjum
chemia	Jadwiga Dyba	Węgiel i jego związki
j. niemiecki	Łukasz Leś	Język niemiecki
matematyka	Beata Robak	Algebra, czyli oswojanie iksów i igreków

Publiczne Gimnazjum w Tuszowie Narodowym im. Jana Pawła II

Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Tuszowie Narodowym, 39-332 Tuszów Narodowy 231,
tel. 17 7743747 e-mail: tuszow@wp.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
geografia	Zofia Kardyś	Geografia
historia	Renata Lasek	Historyczny kalejdoskop
matematyka	Renata Lonczak	Matematyka
fizyka	Wioletta Zając	Fizyka
j. polski	Barbara Ćwięka	Język polski motywy literackie
wf	Tomasz Kasprzak	Sport - bawi, uczy, wychowuje
j. angielski	Natalia Krawiec	English can be fun
j. polski	Grażyna Kusek	Przygotowanie do egzaminu z języka polskiego
j. angielski	Ewelina Mioduna	EM 'English Team'
technika	Stanisław Pelic	Zdaj na kartę rowerową i motorowerową
religia	Marta Ryniewicz	Celebracja tajemnic zbawienia w roku liturgicznym
j. angielski	Monika Rzeźnik	Extra English Class
historia	Zofia Skwara	s.o.s.gimnazjalisty - historia

Gimnazjum Publiczne w Radomyślu Wielkim im. Jana Pawła II

Gimnazjum Publiczne w Radomyślu Wielkim im. Jana Pawła II, 39-310 Radomyśl Wielki, ul. Klonowa 2,
tel. 14 681 96 98 e-mail: gimnazjum@radomyslwielki.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
chemia	Wanda Bukała	Zajęcia pozalekcyjne z chemii przygotowujące do testów kompetencji
geografia	Janusz Grzyb	Geografia regionalna świata
biologia	Krystyna Kawa	Zajęcia dla uczniów zdolnych
wychowanie do życia w rodzinie	Małgorzata Michoń	U progu dorosłości
j. polski	Jolanta Rusinowska	Przygotowanie do egzaminu gimnazjalnego
geografia	Dorota Szczurek	Dookoła Europy
j. polski	Joanna Trojak	Język - nasz świat
matematyka	Bernadeta Turczyn	Czytaj i licz - zadania matematyczne na topic
j. angielski	Anna Turkosz	Kultura Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych
matematyka	Edyta Zatorska	Kurs utrwalający z matematyki

I LO im. Stanisława Konarskiego w Mielcu

I LO im. Stanisława Konarskiego w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Jędrusiów 1,
tel. 17 7731577, 17 7731576 e-mail: konarski.mielec@op.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
informatyka	Radosław Kluza	Informatyka - może i trudna, ale nie nudna
j. polski	Małgorzata Stryczek	Epoki literackie
historia	Monika Toczyńska	Przez stulecia kultury polskiej
przedsiębiorczość	Bożena Włodarczyk	Przygotowuję się do podjęcia pracy

II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Mielcu

II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Żeromskiego 28,
tel./fax: 177885168, 177885169 e-mail: kopernik@powiat.mielec.pl

Przedmiot

przedsiębiorczość

historia

Nauczyciel

Pieróg Barbara

Małgorzata Ciejka

Temat zajęć pozalekcyjnych

Zakładam własną firmę

Powtórka do matury z historii

III Liceum Ogólnokształcące w Mielcu

III Liceum Ogólnokształcące w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Kazimierza Jagiellończyka 3,
tel. 17 7881310 fax: 17 7883607

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
j. niemiecki	Anna Burek	Zajęcia dla uczniów przygotowujących się do matury z języka niemieckiego
j. niemiecki	Marzena Kasprzyk	Język niemiecki
fizyka	Anna Dudek	Kółko fizyczne
biologia	Arlena Gąsowska-Gil	Zajęcia dodatkowe z biologii
historia	Paweł Wal	Polska pod rządami dynastii Piastów i Jagiellonów
matematyka	Anna Śliwińska	Matematyka z komputerem

IV Liceum Ogólnokształcące w Mielcu

IV Liceum Ogólnokształcące w Mielcu, 39-300 Mielec, ul. Kilińskiego 24,
tel. 17 7888850 fax: 17 7888852

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
WOK	Joanna Barnaś	Zajęcia z Wiedzy o kulturze i historii
WOS	Marta Borek	Zajęcia z wosu
j. angielski	Adrianna Gajewska-Kogut	Język angielski
wf	Hubert Kardyś	Sport moim hobby
j. niemiecki	Paweł Kolb	Język niemiecki
j. angielski	Wioleta Polek	Język angielski WP
biologia	Małgorzata Węgrzyniak	Woda i procesy metaboliczne
biologia	Magdalena Winiarz	Zasady zdrowego żywienia
matematyka	Małgorzata Wydrzyńska	Matematyka zajęcia przygotowujące do obowiązkowej matury MW

Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej im. Franciszka Krempy

Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej im. Franciszka Krempy, 39-340 Padew Narodowa, ul. Szkolna 1, tel. 15 8119301, e-mail: padewgimnazjum@op.pl

Przedmiot	Nauczyciel	Temat zajęć pozalekcyjnych
fizyka	Katarzyna Chełmikowska	Spotkania z fizyką - kółko fizyczne dla klas III gimnazjum
matematyka	Jolanta Popiołek	Z matematyką w plecaku - kółko matematyczne dla klas II gimnazjum

Lokalny certyfikat e-nauczyciel

Wartością dodaną projektu „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – Internet i technologie informacyjne w nauczaniu przedmiotowym”, jest wprowadzenie lokalnego certyfikatu „E-nauczyciel”, potwierdzającego kompetencje w zakresie przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem technologii informacyjnych. W tym celu Dyrektor CKPiDN wydał stosowne zarządzenie, które określa procedurę uzyskiwania certyfikatu. Obejmuje ona między innymi: obszary i kategorie wymagań oraz kryteria oceny prezentacji przygotowanej przez nauczyciela.

Nasze przedsięwzięcie bardzo dobrze wpisuje się w rządowy program „Cyfrowej szkoły”, przyjęty Uchwałą Rady Ministrów Nr 40/2012 z dnia 3 kwietnia 2012 roku. W załączniku do uchwały czytamy między innymi: Projektowane działania będą realizowane w ramach mającego charakter pilotażowy rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Cyfrowa szkoła”, a następnie w ramach planowanego wieloletniego programu rządowego w sprawie rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania TIK w edukacji i obejmują cztery obszary:

1. „e-nauczyciel” – rozwijanie umiejętności nauczycieli w zakresie nauczania z wykorzystaniem TIK, a ponadto komunikowania się z uczniami i rodzicami oraz prowadzenie dokumentacji szkolnej z wykorzystaniem TIK;
2. „e-zasoby edukacyjne” (w tym e-podręczniki) – uzupełnienie oferty publicznych elektronicznych zasobów edukacyjnych, w tym zapewnienie dostępu do bezpłatnych podręczników;
3. „e-szkoła” – zapewnienie szkołom niezbędnej infrastruktury w zakresie TIK, w szczególności nowoczesnych pomocy dydaktycznych;
4. „e-uczeń” – zapewnienie uczniom, w szczególności zagrożonym cyfrowym wykluczeniem, dostępu do nowoczesnych pomocy dydaktycznych.

Obszary i kategorie wymagań

Nauczycielom uczestniczącym w projekcie „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – Internet i technologie informacyjne w nauczaniu przedmiotowym” proponowano ubieganie się o certyfikat „e-nauczyciel”. Ich zadanie polegało na przygotowaniu **prezentacji on-line**, dokumentującej umiejętności w zakresie stosowania technologii w pracy z uczniami w klasie i poza nią. Prezentacja obejmowała wybrane **trzy obszary wymagań**, w których wyróżniono łącznie **dwanaście kategorii wymagań**.

Obszar 1

Nauczyciel potrafi stworzyć taką sytuację, w której uczniowie angażują się w działania indywidualne i grupowe o charakterze innowacyjnym, są kreatywni i dążą do samodzielnego uczenia się i rozwiązywania realnych problemów w środowisku internetu i nowych mediów:

1. Uczniowie działają i myślą kreatywnie, identyfikując, rozwiązując i oceniając realne problemy dzięki i przy pomocy internetu i nowych mediów. Uczniowie są twórcami, generują pomysły i realizują je. Potrafię pomóc im w doborze środków i metod.
2. Uczniowie działają w społecznościach on-line oraz współtworzą je przy pomocy różnych technologii i narzędzi komunikacyjnych.
3. Uczniowie potrafią określać własne cele, weryfikować je i zastanawiać się nad własnym uczeniem się.

Obszar 2

Nauczyciel celowo stosuje i rozwija swoje metody kształcenia z użyciem technologii, zgodnie z celami szczegółowymi zapisanymi w podstawie programowej oraz współczesnymi wyzwaniem społeczeństwa uczącego się:

4. Potrafi zastosować technologię do indywidualizacji kształcenia, uwzględniając potrzeby uczniów, w tym także uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
5. Potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia, w których uczniowie wykorzystują TIK do realizacji interdyscyplinarnych przedsięwzięć i projektów.

6. Potrafi tworzyć lub adaptować i wykorzystywać narzędzia, serwisy i zasoby cyfrowe zgodnie z potrzebami moich uczniów.
7. Potrafi korzystać z różnych kanałów komunikacyjnych do realizacji zajęć, zachęcając uczniów do podobnych i samodzielnych zachowań.
8. Potrafi zaprojektować i przeprowadzić ocenę osiągnięć ucznia uwzględniającą jego sprawność oraz celowość stosowania metod i narzędzi TIK.

Obszar 3

Nauczyciel angażuje się w profesjonalny rozwój:

9. Systematycznie podnosi swoje umiejętności związane z wykorzystaniem technologii, uczestnicząc w różnych formach kształcenia, także pozaformalnego (ustawiczne) i nieformalnego (samokształcenie).
10. Współpracuje z innymi nauczycielami, wymieniając się doświadczeniami i pomysłami i korzystając przy tym z poczty elektronicznej, grup dyskusyjnych, forów, komunikatorów i innych.
11. We współpracy z dyrekcją, nauczycielami, rodzicami oraz lokalną społecznością realizuje projekty związane z rozwojem i wykorzystaniem nowych technologii w swojej szkole.
12. Uwzględnia w swojej pracy wyniki badań oceniających wpływ technologii na osiągnięcia uczniów, modyfikując i wzbogając stosowane przez siebie metody kształcenia.

Kryteria oceny prezentacji przygotowanej przez nauczyciela

Prezentowany przez nauczyciela materiał:

1. ma formę cyfrową, dostępną on-line wraz z adnotacją o nie naruszeniu praw autorskich przez autora prezentacji;
2. zawiera odwołanie do każdego z **trzech obszarów**;
3. zawiera odwołanie do wybranych **pięciu kategorii wymagań**, przy czym jedna kategoria jest z obszaru pierwszego oraz po dwie kategorie z obszaru drugiego i obszaru trzeciego;
4. zawiera dowody spełniania wymagań (artefakty), przy czym każdą wybraną przez nauczyciela kategorię wymagań należy udowodnić za pomocą co najwyżej trzech artefaktów – oznacza to, że **liczba artefaktów** mieści się w przedziale: **pięć... piętnaście**;
5. wśród artefaktów znajdują się co najmniej po jednym¹:
 - a. opis zorganizowanej przez nauczyciela **lekcji otwartej**;
 - b. **scenariusz zajęć** z wykorzystaniem TIK lub opis przykładu **dobrej praktyki**;
 - c. opis **projektu edukacyjnego** rozwijającego kompetencje społeczne i twórcze uczniów;
6. zawiera jednoznaczne przypisanie autorstwa do każdego artefaktu;
7. zawiera osobistą refleksję nauczyciela odnoszącą się do każdego z trzech obszarów:
 - a. wskazuje na angażowanie uczniów w działania indywidualne i grupowe o charakterze innowacyjnym;
 - b. wskazuje na zmianę, jak nastąpiła w stosowanych dotychczas przez nauczyciela metodach kształcenia;
 - c. wskazuje na kierunki i możliwości rozwoju nauczyciela z użyciem TIK.

Przykładowa struktura prezentacji przygotowanej przez nauczyciela

Do zarządzenia dołączono również przykładową strukturę, której celem było ułatwienie przygotowania przez nauczyciela prezentacji. Z powodzeniem może być ona wykonana na przykład w programie grafiki prezentacyj-

¹ Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2012 roku, poz. 411, w sprawie warunków, form realizacji przedsięwzięcia dotyczącego rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych.

nej **PowerPoint**, jednak pod warunkiem, że będzie zawierała hiperłącza (odwołania) do konkretnych materiałów (scenariuszy, opisów projektów, publikacji etc.) znajdujących się na stronach internetowych lub platformie edukacyjnej. Innym rozwiązaniem może być utworzenie prezentacji on-line, np. przykład w coraz bardziej popularnej w środowisku szkolnym aplikacji sieciowej **Prezi**. Podkreślamy tutaj przede wszystkim konieczność **osobistej refleksji nauczyciela** wskazującej przede wszystkim na konieczność oraz pozytywne efekty zastosowania TIK w pracy z uczniami oraz rozwoju zawodowym nauczyciela. Dużą pomoc w zakresie refleksyjnego dokumentowania swoich osiągnięć otrzymaliśmy od Agnieszki Chrzęszcz z Centrum e-Learningu Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Tą drogą wyrażamy nasze podziękowanie oraz wdzięczność. Chcemy także zaznaczyć, że dalsze prace nad udoskonaleniem modelu e-Nauczyciel będą prowadzone wspólnie z CeL AGH.

W trakcie konferencji podsumowującej projekt, która odbyła się w dniu 21 czerwca 2012 roku w Samorządowym Centrum Kultury w Mielcu, 29 nauczycielom wręczono po raz pierwszy certyfikat e-nauczyciel.

**Ubiegam się o certyfikat
ECDL e-nauczyciel
(szablon prezentacji)**

Imię i nazwisko

Imię i nazwisko	Wypełnić
Adres e-mail	Wypełnić
Nr PESEL	Wypełnić
Nazwa szkoły	Wypełnić
Adres szkoły	Wypełnić
Województwo	Wypełnić

Świadom odpowiedzialności prawnej oświadczam, że niniejsza prezentacja została wykonana przez mnie samodzielnie i nie zawiera treści uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

Materiały, które podpisuję swoim imieniem i nazwiskiem zostały utworzone samodzielnie i nie zawierają treści ani elementów (tekstów, grafiki, nagrań audio i wideo, programów i innych plików) uzyskanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

Imię i nazwisko

Wskazać odwołania do wybranych pięciu kategorii wymagań

- Obszar 1**
Podać numer i treść kategorii wymagań
- Obszar 2**
Podać numer i treść kategorii wymagań
Podać numer i treść kategorii wymagań
- Obszar 3**
Podać numer i treść kategorii wymagań
Podać numer i treść kategorii wymagań

Artefakty do każdej z kategorii wymagań

- Obszar 1**
✓ Podać numer kategorii wymagań oraz linki do - jednego, dwóch lub trzech - artefaktów
- Obszar 1**
✓ Podać numer kategorii wymagań oraz linki do - jednego, dwóch lub trzech - artefaktów
✓ Podać numer kategorii wymagań oraz linki do - jednego, dwóch lub trzech - artefaktów
- Obszar 1**
✓ Podać numer kategorii wymagań oraz linki do - jednego, dwóch lub trzech - artefaktów
✓ Podać numer kategorii wymagań oraz linki do - jednego, dwóch lub trzech - artefaktów

Refleksja do Obszaru 1

- Zdarzenia/doświadczenie**
np. Przeprowadzenie interdyscyplinarnego projektu klasowego podwójnego IT
- Krótki opis**
np. Wskazanie z materiału z polskiego i informatyki interesujących klasę 2B do udziału w projekcie. którego celem było opublikowanie i wykonanie video związanego z naszymi tematami matemat. które angażowały one lub inną angażując w jego realizacji kulturowej. Projekt miał trwać 2 miesiące, realizowany był w czterech 5-osobowych zespołach. Wskazaniem było dokumentowanie go w sposób cyfrowy - wyniki, zdjęcia, treści miały uzyskać formę multimedialną.
- Znaczenie tego zdarzenia/doświadczenia dla mnie**
np. Najwięcej czasu zajęło mi zaplanowanie działań uczniów, jednak dzięki ich pomocy i dyskusjom pozostaliśmy zadowoleni. Drogą pomocy były na tym etapie narzędzia komunikacyjne - my w klasie korzystaliśmy ze Skype oraz forum na szkolnej platformie, uczniowie robili wywiadów się między sobą sms-em. Miałem zatem sporo różnic w sposobach komunikacji z innymi, jednak nie przeszkodziło to w realizacji projektu.
- Wpływ tego zdarzenia/doświadczenia dla mnie**
np. Uświadomił, że projekt jako metoda pracy oraz z wykorzystaniem technologii sprawdził się świetnie. Planujemy w kolejnym roku aplikację przeprowadzić go ponownie w kilku równoległych klasach. Na pewno trzeba będzie poświęcić więcej czasu na zaplanowanie i kolejnych etapów oraz wyodrębnić tematyki.

Ten sam schemat dla obszaru 2 i 3

Wzór zaświadczenia

**Centrum Kształcenia Praktycznego
i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu**

przyznaje

imię i nazwisko nauczyciela

CERYFIKAT E-NAUCZYCIEL

Nr *xxx/rok*

Certyfikat stanowi potwierdzenie kompetencji w zakresie przygotowania i prowadzenia zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem technologii informacyjnych.

Certyfikat został wydany na podstawie pozytywnej oceny złożonej aplikacji, obejmującej następujące obszary wymagań:

Obszar 1 – Tworzenie takich sytuacji, w których uczniowie angażują się w działania indywidualne i grupowe o charakterze innowacyjnym, są kreatywni i dążą do samodzielnego uczenia się i rozwiązywania realnych problemów w środowisku internetu i nowych mediów;

Obszar 2 – Stosowanie i rozwijanie metod kształcenia z użyciem technologii, zgodnie z celami szczegółowymi zapisanymi w podstawie programowej oraz współczesnymi wyzwaniem społeczeństwa uczącego się;

Obszar 3 – Angażowanie się w swój profesjonalny rozwój.

Pieczęć instytucji

Podpis dyrektora

Mielec, *dzień, miesiąc, rok*

Raport z badań ewaluacyjnych w ramach projektu

„Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – technologie informacyjne i Internet w nauczaniu przedmiotowym”

Cele, przedmiot i metoda badań

W ramach projektu „Kreatywna szkoła ...” przeprowadzono badania ewaluacyjne dzięki, którym zebrano w sumie 2538 ankiet wypełnianych przez uczniów i nauczycieli biorących udział w projekcie. Badania miały na celu scharakteryzowanie postaw beneficjentów wobec e-kształcenia. Dzięki przeprowadzonym badaniom stało się możliwe określenie potrzeb i oczekiwań uczestników projektu odnośnie dalszego kształcenia i wykorzystania zdobytej wiedzy, wskazanie, jakie w opinii beneficjentów są główne wady i zalety sieciowych metod kształcenia oraz ustalenie głównych przeszkód stojących na drodze do pełnego wykorzystania zdobytej wiedzy w ich praktyce edukacyjnej. Ponadto badania pozwoliły określić ogólną ocenę i zadowolenie beneficjentów z przeprowadzonego szkolenia. Głównym narzędziem ewaluacji był ustrukturyzowany kwestionariusz wywiadu do samodzielnego wypełnienia przez beneficjentów. Źródłem danych wyjściowych było badanie przeprowadzone przed rozpoczęciem szkolenia na uczniach i nauczycielach. Kolejne etapy badań obejmowały przeprowadzenie ankiet na zakończenie każdej części projektu. Kwestionariusze uzupełniono pytaniami otwartymi w celu pozyskania informacji jakościowych.

Badanie nauczycieli

Ogólna i szczegółowa ocena szkolenia

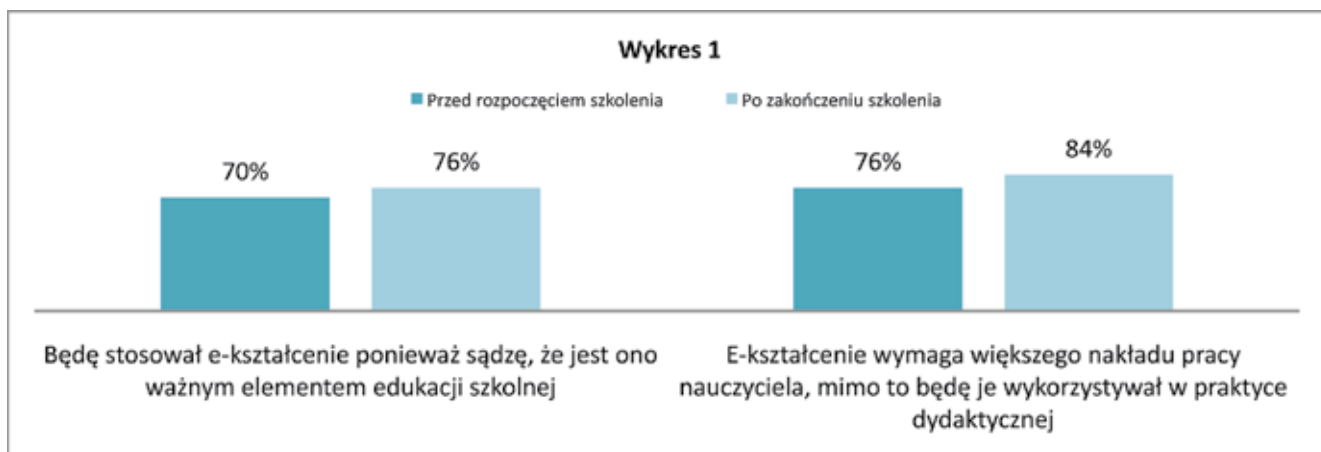
Ogólna ocena szkolenia wypadła bardzo dobrze. Ponad 80% respondentów oceniła szkolenie dobrze lub bardzo dobrze. W ramach szczegółowej oceny poszczególnych aspektów organizacji szkoleń ocenie podlegały: komu-

nikacja z organizatorami, dogodność terminów spotkań, baza dydaktyczna, organizacja stanowiska oraz pracy. Zarówno ocena poszczególnych aspektów organizacji szkolenia, jak ocena osób prowadzących szkolenia wypadły bardzo dobrze (ponad 90% wypowiedzi pozytywnie oceniających te aspekty organizacji). Ponadto należałoby zwrócić uwagę na terminy organizowania szkoleń. Mimo, iż dość duży odsetek respondentów uznał je za dogodne, to w swobodnych wypowiedziach część badanych zwracała uwagę, że szkolenia powinny rozpoczynać się bliżej początku roku kalendarzowego, tak, aby koniec kursów nie zbiegał się z końcem roku szkolnego. Spora część respondentów (34%) wskazała, iż w ich ocenie szkolenie trwało zbyt krótko. W swobodnych wypowiedziach beneficjenci z dość dużą częstotliwością wskazują, iż istnieje potrzeba wydłużenia zajęć praktycznych z uwagi na dużą ilość przekazywanych nowych treści.

Motywacja i postawy wobec e-kształcenia

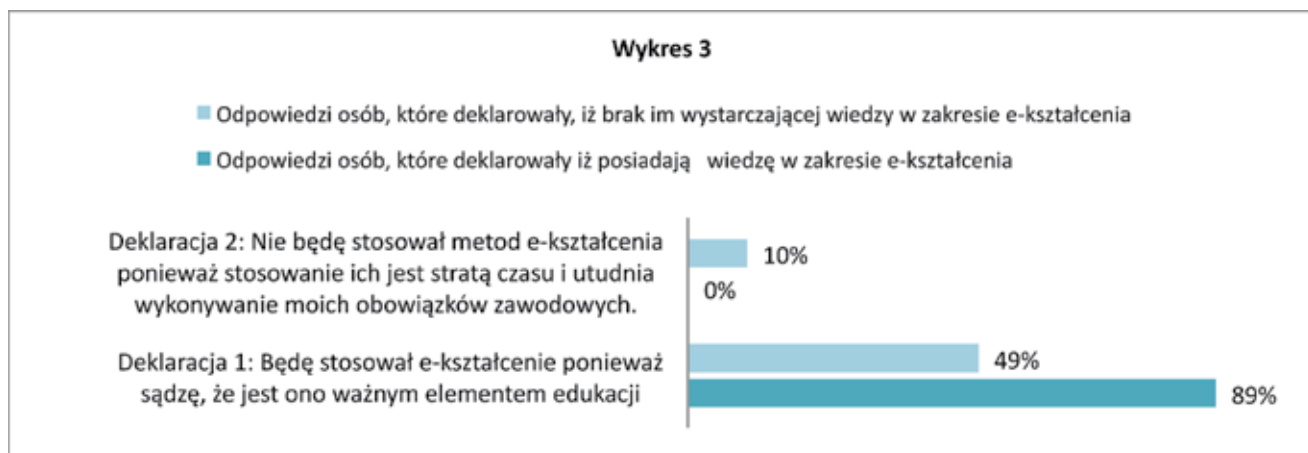
Badania wykazały **pozytywne i stałe nastawienie beneficjentów wobec e-kształcenia**. Zarówno przed rozpoczęciem szkoleń jak po ich zakończeniu przeważająca większość beneficjentów deklarowała chęć wykorzystania e-kursów jako ciekawej nowinki technologicznej (85%). Podobnie, przeważająca większość respondentów zadeklarowała, że zastosuje e-kursy ponieważ jest to ważny element edukacji (przed szkoleniem: 70%, po szkoleniu 76%). Na szczególną uwagę zasługuje fakt wyraźnej pozytywnej zmiany postaw beneficjentów co do stosowania e-kształcenia mimo faktu, iż wymaga ono większego nakładu pracy niż tradycyjne metody (por. wykres nr 1).

Dwuzmiennowa analiza danych wskazała na korelację między miejscem zatrudnienia a motywacją do stosowania e-kształcenia. Okazało się, że najbardziej zmotywowani do stosowania e-kształcenia są nauczyciele szkół podstawowych. Aż 87% nauczycieli szkół podstawowych zadeklarowało, iż e-kształcenie jest ważnym elementem edukacji i dlatego będą je stosować w praktyce. Odpowiednie dane dla gimnazjum i liceum to 71% oraz 69% (por. wykres 2). Należy podkreślić, że nauczyciele gimnazjów najczęściej spośród badanych grup zawodowych deklaruwali (18%), iż nie będą wykorzystywać e-kursów, ponieważ są przekonani, że nie mają one realnej wartości.

Ponadto badania wskazały na zachodzenie istotnych korelacji między poziomem deklarowanej wiedzy w zakresie e-kształcenia i pewnością siebie a postawami wobec sieciowych technik kształcenia. Badanie potwierdziło wstępną intuicję, że **niska ocena posiadanej wiedzy skorelowana będzie ze wzrostem częstotliwości występowania odpowiedzi sceptycznych wobec stosowania e-kształcenia**. W grupie osób deklarujących wysoki poziom wyjściowej wiedzy na temat e-kształcenia, aż 89 % respondentów odpowiedziało, że będzie stosować e-kształcenie podczas gdy w grupie osób deklarujących niepewność co do posiadanej wiedzy tylko 49% badanych zadeklarowało chęć stosowania nowych metod nauki (por. wykres 3).

Jak widać, istnieje wyraźna korelacja między zakresem deklarowanej przez respondentów wiedzy a stopniem zdystansowania i krytycyzmu wobec e-kształcenia. Badania uzasadniają sformułowanie dwóch zależności:

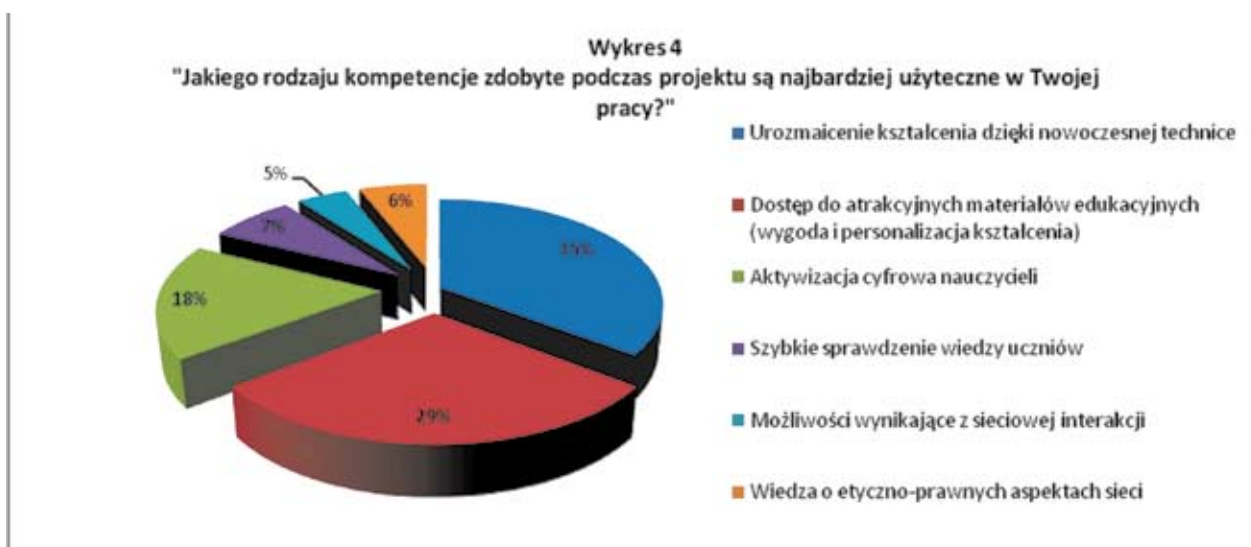
1. **Im niższy poziom deklarowanej wiedzy wyjściowej, tym częściej** respondenci prezentują **postawy krytyczne** wobec stosowania e-kształcenia.
2. **Im wyższy poziom deklarowanej wiedzy wyjściowej, tym częściej** respondenci deklarują **zdecydowaną motywację** do stosowania e-kształcenia.

Zarejestrowane korelacje wskazują, że wraz ze wzrostem wiedzy i umiejętności respondentów w zakresie e-kształcenia wzrastać będzie odsetek osób zmotywowanych do wykorzystywania e-kształcenia oraz zmniejszać się będzie odsetek postaw sceptycznych. Przeprowadzone badania potwierdziły tę hipotezę (por. wykres 1).

Potrzeby i oczekiwania nauczycieli

Zebrane dane pokazują, iż mimo wysokiej oceny szkolenia oraz bardzo dobrych opinii beneficjentów co do organizacji projektu, nadal istnieją pewne oczekiwania i potrzeby związane z wykorzystaniem zdobytej wiedzy w praktyce edukacyjnej. Szczególnie istotny jest fakt, iż **31 % respondentów sygnalizuje potrzebę dodatkowego oprogramowania** wspomagającego pracę na platformie moodle, a jednocześnie podobny odsetek respondentów (30%) **przyznaje, iż nie używa programów przystosowanych do pracy z platformą** (np. „Hot potatos”). **Swobodne wypowiedzi respondentów wprost sugerują, że istnieje zapotrzebowanie na cykliczne, krótkie kursy doszkalające w zakresie obsługi programów przeznaczonych do obsługi moodle.** Wydaje się przy tym, że potrzeba ta wynika z niedostatecznej liczby godzin poświęconych praktycznej obsłudze tego typu programów. Podana interpretacja potwierdzona jest faktem, że **34% respondentów po zakończeniu szkolenia zadeklarowało, iż czas trwania szkolenia był zbyt krótki**, a **31% respondentów zasygnalizowało potrzebę dodatkowego wsparcia** w jakiejś formie. Grupa ta, zapytana jakiego rodzaju dodatkowego wsparcia oczekuje w połowie przypadków odpowiadała, iż **potrzebuje okazjonalnego wsparcia związanego z obsługą i stosowaniem niektórych programów oraz zamieszczaniem zasobów na platformie.** Przy okazji pojawiły się sugestie stworzenia forum internetowego poświęconego trudnościom technicznym związanym, z obsługą platformy oraz związanego z nią oprogramowania. Na pytanie dotyczące **potrzeb w zakresie dodatkowego oprogramowania** najczęściej pojawiały się odpowiedzi dotyczące programów rozszerzających możliwości graficznej formy reprezentacji wiedzy (genealogie, wzory strukturalne, tworzenie animacji i rysowanie), choć pojawiły się również wypowiedzi sugerujące zapotrzebowanie na oprogramowanie z pakietu Microsoft Office. Zebrane dane jakościowe wskazują również, że spora część beneficjentów potrzebuje dodatkowego wsparcia polegającego na zapewnieniu swobodnego dostępu do sprzętu i pracowni komputerowej w swojej szkole.

Większość nauczycieli biorących udział w projekcie za najistotniejsze i najbardziej wartościowe elementy szkoleń, w których brali udział, uznaje urozmaicenie procesu nauczania dzięki nowoczesnym narzędziom cyfrowym. Ta dość ogólnikowa deklaracja uszczegółowiona zostaje w innych swobodnych wypowiedziach beneficjentów, w których wskazują oni, że **główną zaletą e-kształcenia jest szeroki dostęp do atrakcyjnych materiałów edukacyjnych, co związane jest z szybkością i wygodą w dostępie do nich oraz większymi możliwościami personalizacji treści kształcenia.** Tę kategorię odpowiedzi dobrze charakteryzuje wypowiedź jednego respondentów, iż „platforma moodle daje możliwości, których nie da nawet najlepsze ksero”. Trzecim, co do częstotliwości pojawiania się, jest stwierdzenie, iż szczególnie istotnym wynikiem projektu jest aktywizacja cyfrowo-sieciowa nauczycieli co obejmuje wzrost ich kompetencji w zakresie obsługi oprogramowania oraz sprzętu komputerowego. Z mniejszą częstotliwością za szczególnie ważne aspekty e-kształcenia uznawane są możliwości szybkiego sprawdzenia wiedzy uczniów, nowe możliwości wynikające z sieciowej interakcji z uczniem oraz wiedza w zakresie etyczno-prawnych aspektów Internetu (por. wykres 4).

Badanie uczniów

Dane dotyczące postaw

Z zebranych danych wynika, że uczniowie dysponują dobrze ugruntowanymi postawami w zakresie obowiązkowości i zdyscyplinowania, współpracy w grupie oraz aktywności. Wskazuje na to fakt, iż ponad 80% uczniów pozytywnie ustosunkowuje się do stwierdzeń w rodzaju np. „Jestem dbały i obowiązkowy”, „Chętnie uczestniczę w zajęciach pozalekcyjnych”. Nieco niższe wskaźniki uzyskano dla takich zmiennych jak pewność siebie i samodzielność. Szczególną uwagę należy zwrócić na samodzielność uczniów. O wartości tej zmiennej można wnioskować na podstawie opinii badanych wyrażonych w odniesieniu do stwierdzenia „Oczekuję pomocy od innych, kiedy coś sprawia mi trudności”. Tylko 34% uczniów stwierdziło, że rzadko lub bardzo rzadko w trudnych sytuacjach oczekuje pomocy od innych. Natomiast, aż 29% uczniów przyznało, iż oczekuje takiej pomocy zawsze lub często. Zebrane dane wskazują na wyraźną korelację między poziomem edukacji a deklarowaną obowiązkowością oraz aktywnością wyrażającą się w chęci uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych. Można zaobserwować, że obowiązkowość i chęć uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych obniża się wraz ze wzrostem wieku respondentów. Na przykład w szkole podstawowej aż 95% badanych zadeklarowało chęć uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych, natomiast w szkole średniej chętnych było tylko 72%.

Jak można było oczekiwać, badania wykazały, iż istnieje związek między deklarowaną obowiązkowością uczniów a rodzajem zajęć pozalekcyjnych, w których uczestniczyli. Aż 88% uczniów biorących udział w kółkach zainteresowań stwierdziło, iż zawsze lub często są przygotowani do zajęć, podczas gdy na to samo pytanie odpowiedziało pozytywnie tylko 66% uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych. Wyraźne korelacje zachodzą również między pewnością siebie i samodzielnością a rodzajem zajęć pozalekcyjnych. Połowa badanych z zajęć wyrównawczych oceniła, że zawsze lub często potrafi sama radzić sobie z trudnościami w nauce, podczas gdy taką samą deklarację zarejestrowano wśród 82% uczniów biorących udział w kółkach zainteresowań.

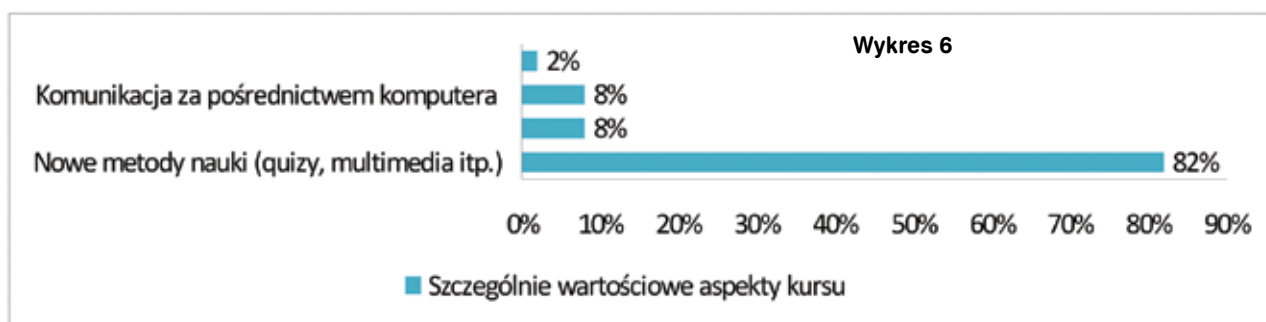
Badania wykazały, że w wyniku przeprowadzonych zajęć najistotniejsze pozytywne zmiany postaw nastąpiły wśród uczniów uczestniczących w zajęciach wyrównawczych. Zmiany dotyczą takich aspektów postaw jak samoocena, motywacja oraz pewność siebie. Dla przykładu, przed rozpoczęciem projektu tylko 68% uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych określiło się jako osoby dbałe i obowiązkowe, natomiast po zakończeniu kursu odsetek ten wzrósł do 85% (por. wykres 5).

Potrzeby i oczekiwania uczniów

Kolejny etap badań uczniów miał charakter jakościowy. W wyniku przeprowadzonych badań zebrano swobodne wypowiedzi uczniów dotyczące takich obszarów tematycznych jak wady i zalety przeprowadzonego kursu, możliwości ulepszenia zajęć z wykorzystaniem e-kształcenia oraz ogólne uwagi dotyczące organizacji zajęć i funkcjonowania platformy moodle.

W opinii uczniów szczególnie wartościowymi aspektami przeprowadzonych kursów są przede wszystkim nowe metody nauki możliwe dzięki zastosowaniu takich narzędzi jak quizy, fora dyskusyjne, krzyżówki, linki do stron internetowych itp. Ponadto z dużą częstotliwością wskazywana jest dostępność informacji (szybkość i wygoda dostępu do danych, kompaktowość prezentowanej wiedzy) i powiązana z nią personalizacja toku kształcenia oraz społecznościowy aspekt e-kształcenia (interakcje za pośrednictwem forów oraz komunikatorów internetowych, konsultowanie zadań w czasie rzeczywistym z innymi uczniami). Uzyskane wyniki obrazuje wykres 6.

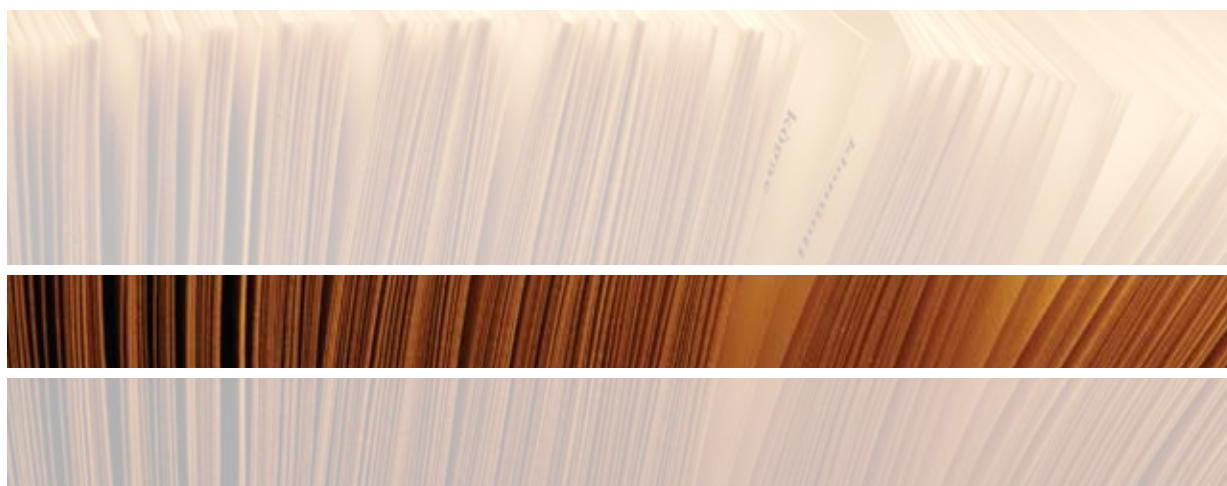

Należy przy tym podkreślić, że w poczuciu uczniów, podczas zajęć niewystarczająco wykorzystane zostały najbardziej według nich wartościowe elementy e-kształcenia. Najczęściej pojawiającą się odpowiedzią w pytaniach dotyczących propozycji ulepszeń oraz braków przeprowadzonych kursów jest odpowiedź, iż zabrakło intensywnego wykorzystania możliwości platformy moodle (tj. quizów, krzyżówek, filmów itp.). Pewną wadą zajęć, w opinii dużej części uczniów, było również zbyt szybkie tempo nauki, czasowa niesprawność platformy, jej estetyka i brak przejrzystości oraz niedocenienie społecznościowego wymiaru platformy.

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, iż beneficjenci projektu „Kreatywna szkoła ...” wysoko oceniają merytoryczną wartość przeprowadzonych szkoleń oraz ich formalną organizację. Ze wskazań respondentów wynika, że są potrzebne drobne zmiany w terminach przeprowadzanych szkoleń oraz zwiększenie liczby oferowanych na szkoleniu godzin zajęć praktycznych. Ponadto zauważalna jest pozytywna zmiana w postawach beneficjentów, która jest skutkiem wzrostu uzyskanej w wyniku uczestniczenia w projekcie wiedzy. Na szczególną uwagę zasługują dane jakościowe dotyczące preferencji i potrzeb nauczycieli oraz uczniów biorących udział w projekcie. Z zestawienia tych danych wynikają pewne dyrektywy praktyczne. Zarówno nauczyciele jak uczniowie

wie zgodnie deklarują, iż najbardziej wartościowymi elementami w ich aktywności edukacyjnej są możliwości dostarczane przez platformę moodle oraz przeznaczone do jej obsługi programy. Z drugiej strony jednak, istnieje dość duża liczba wypowiedzi uczniów wskazujących, że możliwości cyfrowych narzędzi dydaktycznych nie zostały w pełni wykorzystane. Dodatkowo wypowiedzi części nauczycieli wskazują, że mają oni pewne trudności ze stosowaniem narzędzi przeznaczonych dla e-kształcenia (por. 30% nauczycieli przyznało, że nie używa programów przeznaczonych do pracy z platformą, zob. też paragraf „potrzeby i oczekiwania nauczycieli” wyżej). Pomimo wysokiej ogólnej oceny szkolenia należy stwierdzić, że w poczuciu uczniów podczas kursów zabrakło, tego, co najbardziej ich zdaniem wartościowe. Wydaje się, iż pewien rozdźwięk między oczekiwaniami uczniów a faktycznymi możliwościami stworzonymi na zajęciach, wynika z czegoś co nazwać można *cyfrowym pęknięciem międzypokoleniowym* polegającym na tym, iż nauczyciele czują pewien dystans do nowych technologii (np. czują się niedoszkoleni w tym zakresie), natomiast uczniowie technologię sieciowo-cyfrową traktują jako coś zupełnie naturalnego. Przejawem tego pęknięcia jest fakt, iż, aż 18% nauczycieli deklaruje aktywizację cyfrową jako szczególnie ważny efekt projektu (por. wykres 4), podczas gdy efekt ten dla uczniów jest niemal niezauważalny (2% wypowiedzi uczniów wskazuje na ten aspekt jako ważny element kursu). W swobodnych wypowiedziach uczniowie zwracali uwagę na jeden istotny szczegół ilustrujący różnice w postrzeganiu możliwości technologii cyfrowej między nauczycielami a uczniami. Nauczyciele deklarują, iż komunikacja za pośrednictwem Internetu jest ważnym elementem usprawniającym ich współpracę z uczniem. Uczniowie również zwracają uwagę na ten element twierdząc przy tym, iż niewystarczająco wykorzystane zostały możliwości e-kształcenia w zakresie tworzenia forum wymiany myśli oraz odpowiedniego środowiska interakcji między uczniami. Wydaje się, że różnice te wynikają z faktu, iż starsze pokolenie, reprezentowane przez nauczycieli, postrzega edukację oraz elektroniczne środki kształcenia schematami narzuconymi przez kulturę pisma i druku. Kultura ta operuje szczególnym modelem aktywności poznawczej postrzegając ją przez analogię do czytania książki, a czytanie to jest z zasady procesem realizującym się w pojedynkę i w odosobnieniu. Co więcej istnieje tendencja postrzegania cyfrowych środków edukacji poprzez analogię do wczesnych gier komputerowych, gdzie aktywność gracza była nieco „autystyczna”, nie nakierowana na zewnętrzny świat, ale na jego własne wewnętrzne przeżycia wywołane bodźcami dostarczonymi przez maszynę. W przeciwieństwie do tego uczniowie prezentują kulturę partycypacji. Internet stanowi dla nich naturalne środowisko interakcji społecznych i budowania tożsamości. Dla nich świat wirtualny nie oznacza sztucznej rzeczywistości, ale stanowi przestrzeń rzeczywistych stosunków społecznych, przyjaźni, rozmowy, żartów i współzawodnictwa. Biorąc to pod uwagę proces e-kształcenia należałoby sprofilować tak, aby w pełni wykorzystywał on możliwości społecznych interakcji dostarczone przez edukację sieciową.

Konferencje w projekcie

Na inaugurację

Idea i zasady uczestnictwa w projekcie „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń...” przedstawione zostały regionalnemu środowisku edukacyjnemu 21 marca 2010 r. na konferencji w Samorządowym Centrum Kultury w Mielcu. W programie spotkania znalazły się następujące wykłady połączone z prezentacjami:

- **„Technologia informacyjna i Internet sposobem wyrównywania szans edukacyjnych i narzędziem podnoszącym jakość kształcenia”** autorstwa prof. dr hab. Macieja Sysła z Uniwersytetu Wrocławskiego. W trakcie swojego wystąpienia przedstawił on wybrane możliwości środowisk elektronicznych, takich jak: Internet, platformy edukacyjne, e-podręczniki i multimedia, w realizacji postulatu personalizacji kształcenia, będącego priorytetem współczesnych systemów edukacyjnych.
- **„Uczeń w medialnym świecie”** - dr hab. inż. Janusz Morbitzer z Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, stwierdził, że jednym z ważniejszych obszarów życia i funkcjonowania współczesnego człowieka jest sfera medialna. W naturalny sposób obejmuje ona swoim zasięgiem także edukację, szczególnie, jeśli uwzględni się fakt, że najbardziej podatni na wpływ mediów są ludzie młodzi, a więc uczniowie szkół wszystkich szczebli.
- **„Otwarta przestrzeń edukacyjna w uczelni i nie tylko”**. W swoim wystąpieniu dr hab. inż. Jan Kusiak, z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, skonstatował, że we współczesnej szkole coraz częściej pojawia się e-learning, jako nowe środowisko kształcenia. Z punktu widzenia ucznia, środowisko e-learningu jest bardzo zbliżone do tego, w jakim ten sam uczeń porusza się na co dzień w Internecie. Dlatego e-learning nie stanowi nowego wyzwania dla współczesnego ucznia. Inaczej natomiast nowe środowisko postrzega nauczyciel. Profesor zachęcał nauczycieli, aby *uczyć przy pomocy internetu i w internecie*.
- **„Twórczy uczeń”**. Dr Janusz Trawka z Polskiego Towarzystwa Informatycznego podkreślił, że *każde dziecko rodzi się z pewnym potencjałem kreatywności,*

która to, w miarę dorastania dziecka, spada, a edukacja powoduje jej powrót do wyższego poziomu. Stąd, pojawia się duże pole do popisu dla osób edukujących młode pokolenie.

- **„Pomysł na szkolną pracownię multimedialną”** przedstawił Artur Bodziony reprezentujący Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu. Zaprezentował on różne narzędzia multimedialne, które można stosować w edukacji.

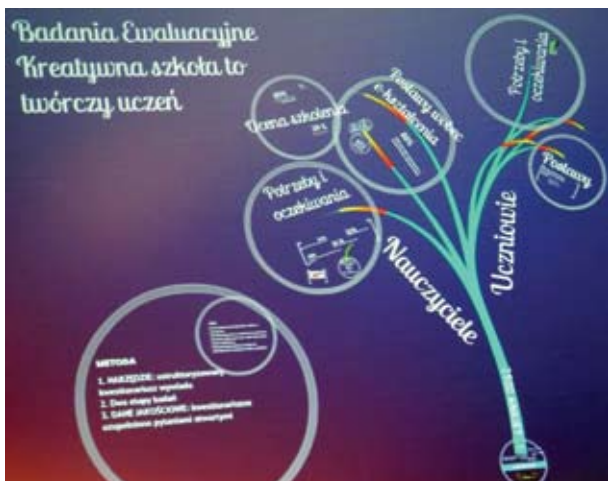
W spotkaniu wzięło udział 124 osób ze środowiska edukacyjnego w powiecie mieleckim.

Podsumowująca rezultaty

21 czerwca 2012 r., również w Samorządowym Centrum Kultury w Mielcu, odbyła się konferencja podsumowująca projekt. Spotkanie rozpoczął dyrektor CKPiDN – Zdzisław Nowakowski, który w swoim wystąpieniu podkreślił jego znaczenie w propagowaniu nowoczesnych narzędzi multimedialnych w edukacji. Dyrektor nawiązał tutaj do Rządowego programu „Cyfrowa szkoła”, który został przyjęty do realizacji przez Radę Ministrów w kwietniu br. Pilotaż programu będzie realizowany w szkołach do sierpnia 2013 roku. W trakcie konferencji zaprezentowane zostały następujące wykłady:

- **„Kiedy e-learning staje się innowacją?”** – na to pytanie jak również na pytanie: czy każda innowacja jest twórcza? próbował odpowiedzieć Jan Marković

reprezentujący Centrum E-learningu AGH w Krakowie. Prelegent przypomniał potoczne brzmienie definicji e-learningu i określił go jako: *uczenie się kiedy się chce, gdzie się chce, poza lekcjami, w grupie i za pomocą narzędzi dostępnych w Internecie*. Podkreślił nieliniową wartość e-learningu. Jan Marković zakończył wystąpienie stwierdzeniem, że myślenie o e-learningu jako o innowacji staje się wartością twórczą, gdy jest myśleniem o zmianach, które sprawiają, że życie i praca ludzi są lepsze.

• **„Mobilna Edukacja w XXI wieku”** autorstwa Janusza Wierzbickiego, pracownika Ośrodka Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie. W początkowej części swojej prezentacji zajął się on wyjaśnianiem znaczenia pojęcia „mobilnej edukacji”. Stwierdził, że oznacza ono łatwość przystosowywania się do zmian, umiejętność pracy w różnych miejscach i elastyczność. Podkreślił, że nauczyciel musi stosować nowe narzędzia nauczania, ponieważ współcześni uczniowie są już innymi uczniami aniżeli kilka, czy kilkanaście lat temu. W drugiej części

wystąpienia prelegent zaprezentował różnorodne nowoczesne narzędzia multimedialne, które nauczyciel może stosować w procesie dydaktycznym.

• Historię przebiegu projektu, poczynając od rekrutacji szkół, nauczycieli i uczniów, przez szkolenia dla nauczycieli, utworzenie przez nich autorskich kursów i prowadzenie ich w szkołach macierzystych, a na przedstawieniu statystyki całego przedsięwzięcia kończąc – przedstawił Artur Bodziony z CKPiDN, który w projekcie pełnił funkcję specjalisty ds. kształcenia na odległość.

• Oceny przedsięwzięcia z punktu widzenia nauczycieli i uczniów uczestniczących w projekcie dokonał dr Marcin Trybulec z UMCS w Lublinie. Stwierdził on, że nowe narzędzie edukacji, jakim jest e-learning stwarza jeszcze nauczycielom pewne trudności na-

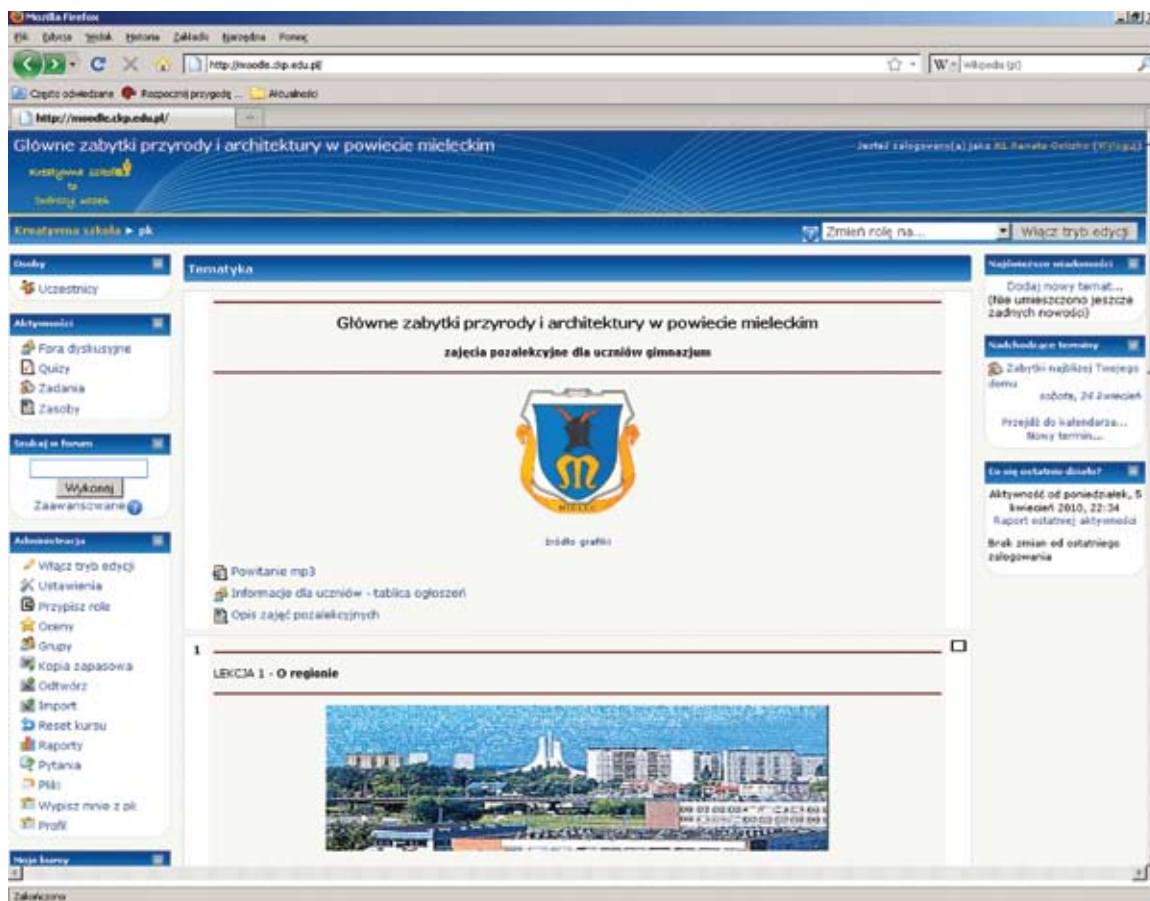
tury mentalnej. Dyskomfortu takiego nie odczuwają natomiast uczniowie. Wręcz przeciwnie – artykułują niedosyt, jeżeli chodzi o wykorzystywane różnych narzędzi multimedialnych na lekcjach.

Na zakończenie konferencji dyrektor Nowakowski wręczał nauczycielom certyfikaty E-nauczyciela. Certyfikaty te potwierdzają umiejętności w zakresie stosowania technologii informacyjnej i komunikacyjnej w nauczaniu przedmiotowym.

Na konferencji gościli nauczyciele biorący udział w projekcie, dyrektorzy ds. edukacji z różnych gmin powiatu mieleckiego, recenzenci kursów, utworzonych przez nauczycieli w czasie projektu, dyrektorzy szkół. Na spotkaniu gościł również Jacek Pasternak - Kierownik Wydziału Kształcenia i Kompetencji z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie.

Krótki przewodnik

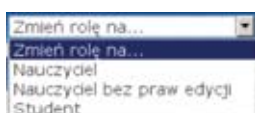
po platformie Moodle

Panele kursu

U góry ekranu po lewej stronie znajduje się pasek nawigacyjny ułatwiający poruszanie się po platformie. Pasek pokazuje, w którym obszarze platformy aktualnie się znajdujesz. Po prawej stronie znajduje się rozwijane menu **Zmień rolę na** oraz przycisk **Włącz tryb edycji**.

Jeśli masz uprawnienia prowadzącego, możesz tymczasowo zamieniać role. Służy do tego rozwijane menu po prawej stronie **Zmień rolę na**, gdzie możesz wybrać jedną z poniższych funkcji.

Jeśli wybierzesz rolę studenta, będziesz mógł sprawdzić jak kurs będzie wyglądał od strony ucznia.

Klikając przycisk **Powrót do mojej standardowej roli** powrócisz do roli prowadzącego.

Strona główna kursu podzielona jest zwykle na trzy sekcje. W lewej i prawej sekcji znajdują się bloki, natomiast środkowa sekcja wypełniona jest treścią kursu. Bloki dostarczają dodatkowych informacji i funkcjonalności zarówno dla prowadzącego jak i dla ucznia. Kiedy włączony jest tryb edycji bloki mogą być dowolnie przemieszczane w górę, w dół, lewo i prawo a także ukrywane i usuwane. Kolejne bloki można dodać za pomocą menu **Bloki**.

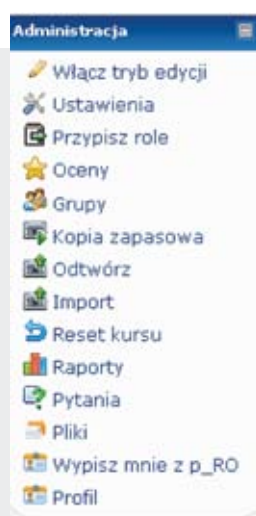
Na rysunku poniżej przedstawiono znaczenie poszczególnych ikonek pojawiających się przy nagłówkach bloków w trybie edycji.

Panel Osoby

Po kliknięciu na łącze **Uczestnicy**, w panelu **Osoby**, widoczna jest pełna lista prowadzących oraz lista uczniów. W tym miejscu możesz zmodyfikować swój profil osobisty oraz zobaczyć profile innych uczestników.

Menu administracyjne

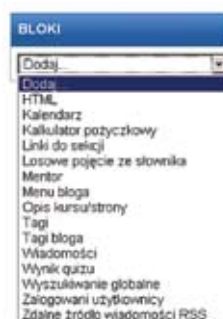
Menu administracyjne pozwala zarządzać kursem. Wszystkie linki w menu administracyjnym są dostępne tylko dla prowadzącego kurs. Uczniowie zobaczą w tym bloku link do dziennika z ocenami oraz swojego profilu.

Pozycje menu administracyjnego pozwalają między innymi na:

- zmianę wyglądu kursu oraz jego parametrów (polecenie **Ustawienia**),
- zarządzanie osobami uczestniczącymi w kursie (polecenie **Przypisz rolę**),
- dostęp do dziennika oraz skali ocen (polecenie **Oceny**),
- zarządzanie grupami (polecenie **Grupy**),
- stworzenie kopii zapasowej kursu (polecenie **Kopia zapasowa**),
- odtworzenie kursu z kopii zapasowej (polecenie **Odtwórz**),

- zaimportowanie danych (polecenie **Import**),
- sprawdzenie raportów aktywności uczestników (polecenie **Raporty**),
- dołączenie do kursu plików (polecenie **Pliki**), które potem można załączać jako zasoby lub elementy składowych a także do bezpośredniego pobrania. Mogą one być przenoszone i edytowane bezpośrednio na serwerze (jeżeli są to pliki HTML lub tekstowe) lub usuwane. Możliwe jest również utworzenie katalogu i udostępnienie całej jego zawartości uczestnikom za pomocą menu rozwijanego dodaj zasób,
- modyfikowanie swojego profilu (polecenie **Profil**).

W prawej sekcji pojawiają się najnowsze wiadomości umieszczane na forum dyskusyjnym, nadchodzące terminy (np. termin rozpoczęcia nowego tematu, termin wykonania zadania), a także raporty ostatnich aktywności. Tutaj również znajduje się menu **Bloki** pozwalające na dodanie innych bloków.

Tworzenie i edytowanie kursu

Kurs, który będziesz prowadził utworzył dla Ciebie administrator, ale decyzja o jego wyglądzie i parametrach należy do Ciebie.

Aby zmienić ustawienia kursu, wybierz z menu **Administracja** polecenie **Ustawienia**.

Na stronie **Zmień ustawienia kursu** możesz zmienić m.in.:

- wybrać kategorię kursu,
- podać pełną i skróconą nazwę kursu oraz krótkie streszczenie zawartości kursu,
- wybrać **Format kursu**, który wpływa bezpośrednio na sposób pracy uczniów.

Najczęściej używane formaty to:

Układ tygodniowy – dokładnie określony początek i koniec zajęć; każdy tydzień składa się z pewnej liczby zasobów.

Układ tematyczny – kurs podzielony jest na części pod względem tematów.

Układ towarzyski – jest zorganizowany wokół jednego forum, brak podziału na tematy oraz tygodnie.

- określić liczbę tygodni lub tematów.
- ustalić datę rozpoczęcia kursu i zakończenia kursu,
- określić podział na grupy,
- określić sposób udostępniania kursu.

Uwaga:

Przy każdym polu znajduje się ikonka pomocy , która wyświetla okno z podręczną pomocą.

Dodawanie lub modyfikowanie zasobów i składowych możliwe jest po włączeniu trybu edycji (przycisk **Włącz tryb edycji** w prawym górnym rogu strony kursu lub polecenie **Włącz tryb edycji** w menu administracyjnym). Kiedy tryb edycji jest włączony pojawiają się na stronie poniższe ikony:

Ikony dotyczące zasobów

 - ikona edycji pozwala na aktualizację zasobu/składowej znajdujących się obok.

 - ikona pomocy wyświetla okno z pomocą podręczną.

 - otwarte oko oznacza, że zasób/składowa jest widoczna dla uczniów.

Po kliknięciu zostanie zamknięte.

 - zamknięte oko oznacza, że zasób/składowa nie jest widoczna dla uczniów. Po kliknięciu zostanie otwarte.

 - strzałki przesuwają element w lewo/prawo.

 - ikona przesunięcia pozwala na przemieszczanie elementu w pionie.

 - ikona przenies tutaj pojawia się podczas przenoszenia elementu.

 - ikona usuń, bezpowrotnie kasuje element.

 - służy do organizowania pracy w grupach, ikona w kształcie sylwetki jednej osoby wskazuje, że nie ma podziału na grupy, po kliknięciu ikona pokazuje dwie sylwetki , co znaczy, że uczniowie będą pracować w widocznych dla siebie grupach, po kolejnym kliknięciu jedna z sylwetek zostaje przyciemniona , co oznacza, że grupy są dla siebie niewidoczne. Kolejne kliknięcie powoduje powrót do oryginalnej ustawionej wersji, czyli braku podziału na grupy.

Ikony edycyjne dotyczące tematu:

 - pozwala wybrać aktywną sekcję.

 - ukrywa pozostałe sekcje.

 - wyświetla wszystkie sekcje kursu.

 - pozwala na ukrycie całego tematu przed uczestnikami.

 (lub) - pozwala na przesunięcie tematu w pionie

Zapisanie uczniów na kurs

Uczniowie mogą zapisać się samodzielnie na kurs, jeśli w początkowych ustawieniach kursu zdecydowałeś, że kurs jest dostępny dla studentów po podaniu klucza dostępu. Wówczas uczniowie rejestrują się na platformie moodle wybierając polecenie **Zaczynaj teraz od utworzenia nowego konta** i wypełniają formularz rejestracyjny. Możemy również zapisać studentów własnoręcznie, wykorzystując możliwość przypisywania ról.

ROLE

Jeśli jesteś osobą prowadzącą kurs, możesz nadawać określone uprawnienia osobom uczestniczącym w kursie.

Aby zapisać nowe osoby do kursu i określić ich uprawnienia:

- w menu **Administracja** wybierz polecenie **Przypisz rolę**.
- Otwiera się okienko, w którym możesz osobom posiadającym dostęp do kursu przypisać rolę:
 - **Nauczyciela bez praw edycji** – osoby te mogą uczyć w kursach i oceniać uczniów, ale nie mogą wprowadzać zmian edycyjnych.
 - **Studenta** – mogą zapoznawać się z materiałami i pracować na platformie, ale nie mogą wprowadzać zmian edycyjnych.
 - **Gościa** - mogą zapoznać się z materiałami i zadaniami, ale nie mogą uczestniczyć w dyskusjach.

Rodzaje zasobów

Zasoby to wszelkie możliwe materiały przekazujące wiedzę. Dzielią się one na kilka typów:

Etykiety – są to teksty lub obrazki wyświetlane pomiędzy linkami do innych składowych kursu.

Zwykły tekst - tekst zasobu wpisujemy w formularzu, podobnie jak posty do forów.

Tekst HTML – wpisywany tekst można formatować.

Link do pliku lub strony WWW – pozwala utworzyć łącze do dowolnej strony WWW, pliku w Internecie lub dowolnego pliku w obszarze plików kursu.

Aby utworzyć link do strony WWW:

- rozwiń menu **Dodaj zasób**,
- wybierz polecenie **Link do pliku lub strony WWW**,
- wpisz nazwę linku i krótkie streszczenie,
- przejdź do pola **Lokalizacja**,
- wpisz adres strony WWW (lub poszukaj adres interesującej strony klikając na przycisku **Szukaj strony WWW**, i skopiuj ten adres do pola **Lokalizacja**,
- ustaw, że strona będzie otwierana w nowym oknie,
- zapisz zmiany.

Aby utworzyć link do pliku:

- rozwiń menu **Dodaj zasób**,
- wybierz polecenie **Link do pliku lub strony WWW**,
- wpisz nazwę linku i krótkie streszczenie,
- przejdź do pola **Lokalizacja** i kliknij przycisk **Prześlij plik**,
- jeśli w oknie **Pliki** nie ma jeszcze pliku, do którego chcesz utworzyć klik, kliknij przycisk **Prześlij plik** i w kolejnym oknie przycisk **Przełóżaj**,
- odnajdź plik, który chcesz przesłać na platformę i kliknij na niego dwukrotnie, w okienku moodle'a pojawi się ścieżka dostępu do tego pliku,
- kliknij przycisk **Prześlij ten plik**,
- w oknie **Pliki** kliknij przy wybranym pliku akcję **Wybierz**,
- ustaw otwieranie w nowym oknie,
- zapisz zmiany.

Składowe kursu

Aby dodać składową:

- włącz tryb edycji
- rozwiń listę **Dodaj składową**
- wybierz element, który chcesz dodać.

Krótkie omówienie wybranych składowych

- **Głosowanie** – umożliwia zadanie pytania uczestnikom i sprawdzenie, co wybierają.
- **Ankieta** – służy do oceny procesu uczenia się.
- **Czat** – umożliwia synchroniczną tekstową dyskusję online dwóch lub większej liczby uczestników.
- **Forum** – umożliwia asynchroniczną wymianę informacji między dowolną liczbą osób.
- **Lekcja** – pozwala połączyć prezentację wiadomości z odpytywaniem. Przejście do kolejnej jej części wymaga wcześniejszej poprawnej odpowiedzi na zadane pytanie. Dzięki temu można wymusić określoną kolejność zapoznawania się z materiałami.
- **Słownik pojęć** – umożliwia zdefiniowanie pojęć, którymi posługujemy się lub których się uczymy w ramach kursu.
- **Quiz** – pozwala stworzyć różnego rodzaju testy – jednokrotnego czy wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz itd.
- **Wiki** – pozwala grupie osób na wspólną pracę nad jakimś tekstem. Każdy z jej członków może samodzielnie ten tekst edytować.

Wybrane składowe

Forum dyskusyjne

Aby utworzyć forum dyskusyjne:

- rozwiń menu **Dodaj składową**,
- wybierz polecenie **Forum**,
- wpisz nazwę i opis, wybierz rodzaj forum i ustal pozostałe parametry,
- zapisz zmiany.

Słownik pojęć

Aby utworzyć słownik pojęć:

- rozwiń menu **Dodaj składową**,
- wybierz polecenie **Słownik pojęć**,
- w oknie edycji słownika określ jego podstawowe parametry (m.in. nazwę, opis, liczbę haseł wyświetlanych na stronie, typ słownika)

W obrębie jednego kursu można utworzyć dwa typy słowników: główny i tymczasowy. Słownik główny może być tylko jeden i tylko nauczyciel posiada uprawnienia do jego aktualizacji, zmiany ustawień oraz zatwierdzania wpisów dokonywanych przez uczniów. Natomiast słowniki tymczasowe można dodawać do każdego tematu/modułu kursu osobno. Wpisy z poszczególnych słowników można eksportować do słownika głównego.

- zapisz zmiany.

Zadania

Aby dodać zadanie:

- rozwiń menu **Dodaj składową**,
- wybierz polecenie **Zadanie** i określ rodzaj zadania (np. **Prześlij plik**),
- w oknie edycji zadania wpisz nazwę, opis, ustal skalę ocen, termin oddania zadania i określ inne parametry,
- zapisz zmiany.

Dziennik ocen

Aby zobaczyć dziennik ocen:

- w panelu **Administracja** wybierz polecenie **Oceny**.
- Lista uczniów jest ułożona alfabetycznie wg nazwiska. Kolejność można zmienić klikając strzałkę w ostatniej kolumnie, gdzie jest podsumowanie wszystkich uzyskanych punktów – pierwsze kliknięcie spowoduje posortowanie listy od najlepszych do najsłabszych wyników. Drugie kliknięcie posortuje listę od najsłabszych do najlepszych.
- Możesz ukryć oceny za poszczególne zadania klikając znak minus obok nazwy kursu, będzie widoczna tylko suma punktów. Drugie kliknięcie spowoduje pokazanie tylko elementów ocenianych, a trzecie pokaże wszystko.
- Jeżeli przy ocenie pracy ucznia była wpisana informacja zwrotna, jest ona widoczna w osobnym okienku po najejaniu myszką na ocenę.
- W trybie edycji możesz zmieniać oceny, edytować lub wpisać nową informację zwrotną.

Sposób wyświetlania ocen

Aby zmienić sposób wyświetlania ocen:

- W dzienniku ocen z rozwijanego menu **Wybierz akcję** po lewej stronie wybierz **Ustawienia/kurs**. W tym miejscu możesz zdecydować o typie prezentacji oceny: może to być liczba rzeczywista procent lub litera.

Skalę literową możesz edytować. Aby to zrobić, wybierz z menu po lewej: **Nazwy stopni/Modyfikuj**.

Otworzy się okno, w którym po zaznaczeniu pola wyboru **Nadpisz ustawienia domyślne witryny** możesz dowolnie nazwać poszczególne stopnie oraz zakresy.

Kategorie ocen

- Oceny w tabeli ocen, dobrze jest zorganizować w kategorie, np. wg typu pracy jaką ma wykonać uczeń (np. zadania, dyskusje na forach, prace pisemne lub testy).
- Dziennik ocen przelicza i agreguje stopnie w ramach kategorii. Np. jeśli będziemy mieć dwie kategorie to dziennik ocen pokaże nam osobno ocenę dla pierwszej kategorii, osobno dla drugiej oraz osobno końcową ocenę z całego kursu. Liczba kategorii i podkategorii jest nieograniczona, natomiast oceniany element może należeć tylko do jednej kategorii.
- Aby dodać kategorię z lewego menu wybierz **Kategorie i elementy/Simple View**. Kliknij przycisk **Dodaj kategorię**, znajdujący się u dołu okienka, wpisz nazwę i określ typ agregacji, domyślne ustawienie to **Prosta średnia ważona ocen**. Opcja **Agreguj tylko elementy już ocenione** pozwala na pominięcie elementów podlegających ocenie, które nie zostały jeszcze ocenione, i nie bierze ich pod uwagę w końcowej ocenie. Możesz także zaznaczyć czy chcesz, aby w kategorii były agregowane rezultaty.
- Aby przenieść do nowo utworzonej kategorii oceniane elementy kliknij ikonkę **Przesuń** i wskaż miejsce, do którego ma zostać przesunięty wskazany element.

Aby zmienić ustawienia dziennika, wybierz z lewego menu polecenie:

My Preferences/Dziennik ocen.

O e-edukacji w Berlinie

W dniach 29.11 - 02.12 2011 roku zespół realizujący projekt „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń...” wziął udział w konferencji **Online Educa 2011** w Berlinie poświęconej najbardziej innowacyjnym aspektom nauczania w dobie technologii cyfrowych. Do stolicy Niemiec przyjechało ponad 2000 uczestników z 90 krajów całego świata zainteresowanych e-edukacją. Byli wśród nich przedstawiciele firm zajmujących się szkoleniami, usługami IT, fundacje, uczelnie wyższe oraz szkoły kształcące uczniów na różnych poziomach edukacyjnych. Największą grupę uczestników stanowili obywatele Niemiec, Holandii oraz Wielkiej Brytanii, ale nie zabrakło również przedstawicieli Ameryki, Afryki, Azji i Australii. W konferencji wzięło udział również kilkudziesięciu uczestników z Polski, w tym kilku wystawców i prelegentów sesji konferencyjnych. Plenarną sesję panelową rozpoczynającą konferencję poprowadził Talal Abu-Ghazaleh, dyrektor Talal Abu-

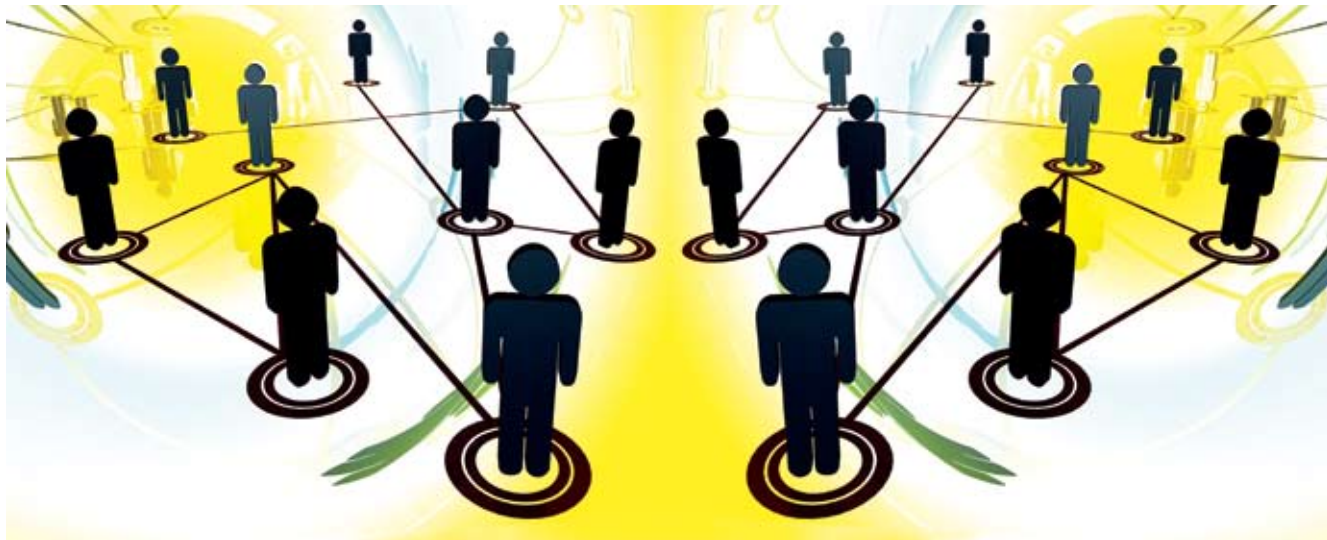
Ghazaleh Organization, który zapraszał do nawiązania współpracy edukacyjnej oraz naukowo-badawczej z krajami arabskimi. Konferencję prowadzili eksperci o światowej renomie: Neelie Kroes - Wice Przewodnicząca Komisji Europejskiej ds. Agendy Cyfrowej, Douglas Thomas - autor i profesor z Uniwersytetu z Południowej Karolinie oraz John Bohannon - dziennikarz czasopisma Science i visiting researcher na Uniwersytecie Harvarda.

Równoległe do konferencji trwały targi, w których wzięło udział ok. 90 wystawców z ponad 20 krajów. W tym roku obecnych było również kilka stoisk narodowych: Ministerstwa Edukacji z Omanu czy Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Arabii Saudyjskiej. Kilkudziesięciu seminariom, które odbywały się w kilku równoległych sesjach towarzyszyły prezentacje najlepszych praktyk pt. „EDUCA dla biznesu” oraz sesje wymiany wiedzy. Demonstrowano także laboratoria wirtualne oraz sposoby poruszania się w wirtualnej, edukacyjnej chmurze w świecie dzisiejszej e-edukacji. Tej problematyce poświęcono specjalną popołudniową sesję plenarną pt. „Nauczanie w chmurze” (Learning in the Cloud). Udział w tak okazałym i bogatym w różnorodność tematów przedsięwzięciu wzbogacił naszą wiedzę, zwłaszcza na temat najnowszych narzędzi e-learningowych i webcastowych, poszerzył doświadczenie oraz pozwolił na nawiązanie interesujących międzynarodowych znajomości i kontaktów.

CKPiDN zwycięzcą ogólnopolskiego konkursu

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu zostało zwycięzcą ogólnopolskiego konkursu zorganizowanego przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. W konkursie „**Nowoczesna szkoła - zostań ambasadorem kształcenia na odległość**” organizowanego w ramach projektu „Model systemu wdrażania i upowszechniania kształcenia na odległość w uczniu się przez całe życie”, ocenie podlegał całokształt działań placówki w obszarach: organizacji i prowadzenia kształcenia na odległość, upowszechniania kształcenia na odległość, społecznej aktywności nauczycieli i słuchaczy w tej dziedzinie oraz współpracy między instytucjami w zakresie rozwoju kształcenia na odległość. Do zwycięstwa CKPiDN, w wielkim stopniu, przyczyniła się

realizacja projektu „Kreatywna szkoła”; jury również wysoko oceniło pracę z uczniami na praktykach zawodowych oraz w ramach Podkarpackiego Konkursu Informatycznego, w którym jeden z etapów organizowany jest on-line. Ocenie podlegały również publikacje placówki oraz sposób organizacji i prowadzenia konferencji promujących kształcenie na odległość.

Dyplom za zajęcie pierwszego miejsca w konkursie wręczony został przedstawicielom mieleckiego CKPiDN podczas konferencji pt. „Uczenie się przez całe życie wyznacznikiem przemian w systemie oświaty”, która odbyła się w dniach 29-30 sierpnia 2011 roku w Warszawie. Nagrodą dla zwycięzców, oprócz dyplomu, był także wyjazd na konferencję **Educa Online 2011** do Berlina.

Kształcenie Na Odległość
czas na n@uke

DYPLOM

dla

Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu

za zdobycie pierwszego miejsca w konkursie "Nowoczesna szkoła-zostań ambasadorem kształcenia na odległość" zorganizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w ramach projektu systemowego "Model systemu wdrażania i upowszechniania kształcenia na odległość w uczeniu się przez całe życie".

PO KL, Priorytet III, Działanie 3.4, Poddziałanie 3.4.2 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Komisja konkursowa

Majka
Wędraszko
A. B.

DYREKTOR
KRAJOWEGO OŚRODKA
6.06.11
mgr Grażyna Osicka

Warszawa, dnia 29 sierpnia 2011 r.

Warszawa, 30 sierpnia 2011 r.

Pan
Zdzisław NOWAKOWSKI

DYREKTOR
Centrum Kształcenia Praktycznego
i Doskonalenia Nauczycieli
ul. Wyspiańskiego 6
39-300 Mielec

Szanowny Państwo Dyrektore,

proszę przyjąć moje, nasze serdeczne gratulacje z okazji zwycięstwa Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Mielcu w konkursie "Nowoczesna szkoła-zostań ambasadorem kształcenia na odległość" zorganizowanym przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

Znany jest nam dorobek Państwa Placówki w popularyzacji idei kształcenia na odległość oraz wdrażania do praktyki najlepszych rozwiązań w tym zakresie. Cieszę się, że Państwa osiągnięcia pozwoliły na spełnienie kryteriów konkursowych w tak szerokim zakresie.

Gratuluje Panu i całemu Zespołowi Mieleckiego Centrum Kształcenia Praktycznego i Doskonalenia Nauczycieli entuzjazmu i zapału w wykorzystywaniu najnowszych technologii informacyjnych w praktyce edukacyjnej. Bogactwo Państwa doświadczeń pozwala z optymizmem i nadzieją patrzeć na rozwój i upowszechnianie kształcenia na odległość, jako formy edukacji odpowiadającej wyzwaniom współczesności.

Mam nadzieję na Państwa współpracę z KOWEZiU w jak najlepszym wykorzystaniu nowych możliwości wynikających z nowoczesnej edukacji.

2 wspaniałe rezultaty

DYREKTOR
KRAJOWEGO OŚRODKA
6.04
mgr Grażyna Osicka

Projekty (z)realizowane przez CKPiDN

Wraz z wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej pojawiła się możliwość realizacji projektów edukacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Oto krótkie zestawienie (z)realizowanych przez CKPiDN projektów, finansowanych z tego funduszu a wpisujących się w idee budowy społeczeństwa uczącego się.

Poprzedni okres programowania (lata 2004-2006)

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)

Działanie 2.1. „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i ich możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”

1. „Rozwijanie umiejętności językowych i informatycznych z elementami e-learningu

- Okres realizacji: styczeń-grudzień 2005
- Liczba beneficjentów: 225
- Projekt był skierowany do osób pracujących

2. „E-społeczeństwo – szkolenia informatyczne i językowe wspomaganie technikami e-learningowymi i multimedialnymi”

- Okres realizacji październik 2005-październik 2007
- Liczba beneficjentów: 1276
- Projekt był skierowany do osób pracujących

3. „Akademia Umiejętności – szkolenia informatyczne i zawodowe”

- Okres realizacji wrzesień 2006-marzec 2008
- Liczba beneficjentów: 204
- Projekt był skierowany do osób pracujących

4. „Chcę się uczyć i pracować – organizacja praktyk zawodowych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Mieleckiego”

- Okres realizacji: czerwiec 2005-wrzesień 2007
- Liczba beneficjentów: 150
- Projekt był skierowany do uczniów mieleckich szkół zawodowych

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPORZL)

Działanie 2.3 a „Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki”

1. „Nowa jakość w zarządzaniu firmą”

- Okres realizacji styczeń 2006-listopad 2006
- Liczba beneficjentów: 509 pracowników z 8 przedsiębiorstw z powiatu mieleckiego

Aktualny okres programowania (lata 2007-2013)

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL)

Poddziałanie 3.4.3. „Upowszechnianie uczenia się przez całe życie”

1. „Nauczyciele kształcenia zawodowego wobec wyzwań gospodarki opartej na wiedzy”

- Okres realizacji: luty-grudzień 2009

- 40 nauczycieli zawodu ze szkół zawodowych województwa podkarpackiego

Działanie 9.4. „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty”

1. „Pierwszy Nauczyciel – program doskonalenia zawodowego nauczycieli pierwszych etapów edukacyjnych”

- Okres realizacji: lipiec 2009-maj 2010

- 95 nauczycieli ze szkół powiatu mieleckiego

2. „Twórczy e-Nauczyciel w szkole podstawowej”

- Okres realizacji: lipiec 2009- maj 2010

- 84 nauczycieli ze szkół powiatu mieleckiego

3. „Jakościowy rozwój szkół wsparty finansowymi środkami unijnymi”

- Okres realizacji: lipiec 2009-maj 2010

- 144 nauczycieli i pracowników administracyjnych szkół powiatu mieleckiego

4. „Nauczyciele kształcenia zawodowego wobec wyzwań gospodarki opartej na wiedzy”

- Okres realizacji: październik 2009-sierpień 2010

- 35 nauczycieli zawodu ze szkół zawodowych województwa podkarpackiego

Poddziałanie 8.1.1. „Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw”

1. „Akademia Umiejętności II – szkolenia informatyczne, zawodowe i językowe”

- Okres realizacji: marzec 2008-październik 2009

- 340 osób pracujących z województwa podkarpackiego

2. „Wiedza to potęga – przygotowanie kadr dla innowacyjnej gospodarki”

- Okres realizacji: sierpień 2009-lipiec 2011

- 1666 miejsc szkoleniowych dla pracowników PZL Mielec oraz Kirchhoff Polska

3. „Zawody z przyszłością – technologie informacyjne wsparciem kompetencji pracowniczych”

- Okres realizacji: kwiecień 2010-grudzień 2011

- 300 miejsc szkoleniowych dla osób pracujących w powiecie mieleckim i zamieszkujących województwo podkarpackie

Aktualny okres programowania (lata 2007-2013)

Poddziałanie 9.1.2. „Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”

1. „Kreatywna szkoła to twórczy uczeń – technologie informacyjne i Internet w nauczaniu przedmiotowym”

- Okres realizacji: listopad 2009-sierpień 2012
- 1200 uczniów oraz 150 nauczycieli z 15 szkół powiatu mieleckiego (6 szkół podstawowych, 6 gimnazjów, 3 szkoły ponadgimnazjalne)

Działanie 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty”

1. „Twórczy e-nauczyciel z terenów wiejskich”

- Okres realizacji: styczeń – grudzień 2012
- 48 miejsc szkoleniowych dla nauczycieli ze szkół podstawowych i gimnazjalnych zamieszkujących woj. podkarpackie i zatrudnionych na terenie wiejskim powiatu mieleckiego

2. „Pierwszy Nauczyciel - program doskonalenia zawodowego nauczycieli pierwszych etapów edukacyjnych z terenów wiejskich”

- Okres realizacji: styczeń 2012 – czerwiec 2013
- 120 miejsc szkoleniowych dla nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej zamieszkujących woj. podkarpackie i zatrudnionych w placówce oświatowej na terenie wiejskim powiatu mieleckiego

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego „Nauka i praca wspólna sprawa”

- Okres realizacji: styczeń 2012 – grudzień 2013
- 250 uczniów zasadniczych i średnich szkół zawodowych w powiecie mieleckim

CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO
I DOSKONALENIA NAUCZYCIELI W MIELCU

ul. Wyspiańskiego 6
39-300 Mielec
tel.: 17 788 51 94
www.ckp.edu.pl
e-mail: ckp@ckp.edu.pl